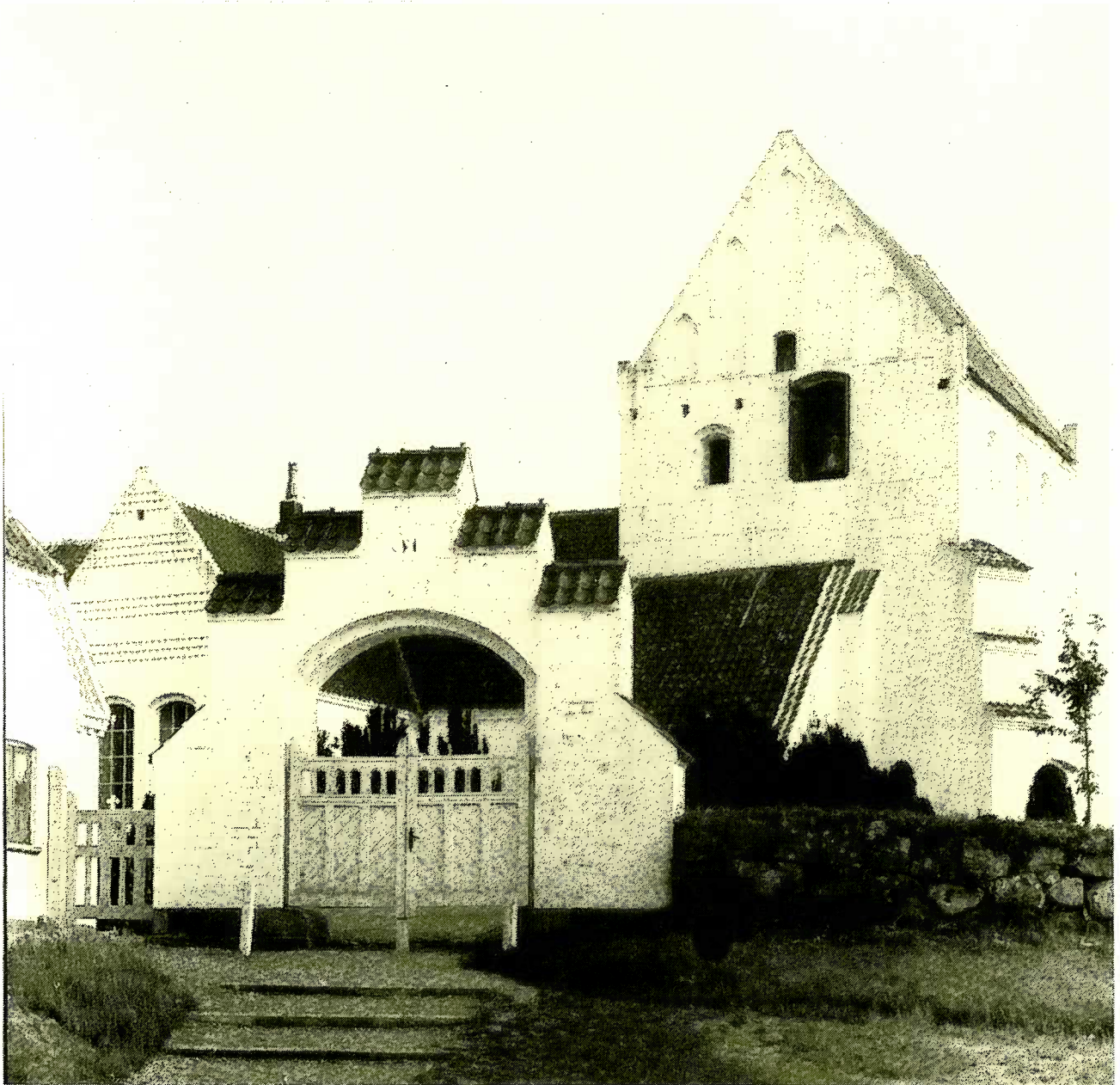

Paarup Sogn

-
historien om områdets udvikling

Paarup Sogn

historien om områdets udvikling -

udgivet af Paarup Foreningen anno 2000

Indhold:

Forord.....	side 4
Paarup Sogn.....	side 5
Paarup.....	side 11
Snestrup.....	side 18
Stegsted.....	side 27
Tarup.....	side 34
Villestofte.....	side 41
Afsluttende bemærkninger.....	side 47

Forord

I 1990 udsendte Paarup Foreningen til dens medlemmer en lille orienteringsfolder om Snestrup. Folderen beskrev meget kort området. Året efter fulgte så en lidt større folder om Villestofte. I 1992 var turen kommet til at beskrive Tarup-området. Denne gang blev resultatet et lille hæfte på 16 sider. De følgende 2 år fik de sidste områder i Paarup sogn hver deres hæfte. I årene 1995 og 1996 blev de første 2 områder beskrevet på ny, så i 1996 forelå der 5 nogenlunde ens opbyggede beskrivelser.

Nu har foreningen besluttet at samle oplysningerne om de 5 områder i ét hæfte. I den forbindelse er der sket nogle redaktionelle ændringer. Hæftet indledes med en beskrivelse af hele sognet med en omtale af det, der er mest markant og af fælles betydning. Dernæst følger så de enkelte områder/landsbyer. Teksten følger ret nøje teksten i de første hæfter. Der er rettet, hvor der er fundet fejl, og der er indsat nogle flere fotos.

Til at udarbejde de oprindelige hæfter havde Paarupforeningen nedsat nogle redaktionsgrupper. Den faste kerne i disse grupper bestod af Gunner Larsen og Orla Vesterled. De blev så suppleret af folk med særligt kendskab til de enkelte områder. Dette samlede hæfte er efter ønske fra foreningen udarbejdet af Gunner Larsen, Orla Vesterled, Aase Søgaard, Karin Ramskov og Lars Lysholm.

Paarup, februar 2000.

*

Paarup sogn

Paarup sogn ligger i den vestlige del af Odense. Indtil 1970 var sognet identisk med Paarup kommune. Kommunen grænsede op til Odense mod øst, Sanderum mod syd, Korup mod vest og Næsby mod nord. Paarup sogn er kendetegnet ved overvejende parcelhusbebyggelse. I den vestlige og sydlige del af sognet er der stadig en del landbrug tilbage. I sognet er der 5 landsbyer, der er særskilt beskrevet. På sognekortet kan man se inddelingen, som den er godkendt af myndighederne.

Kirken

Fælles for hele sognet er naturligvis først og fremmest kirken og kirkegården. Paarup kirke er en typisk dansk landsbykirke. Den ligger i landsbyen Paarup syd for Rugårdsvej og markerer sig stærkt i landskabet med det markante tårn med nord/sydvendte gavle. Dens opførelse går tilbage til tiden omkring år 1200. Den blev indviet til Vor Frue - dvs. Jomfru Maria. I 1339 blev kirken givet til Skt. Knuds Kloster i Odense. Dette kloster forestod betjeningen af sognet samt administrationen af kirkens ejendom. Efter reformationen blev sognet i 1566 annekset til Gråbrødre Hospital. Dette varede indtil 1816, hvor sognet blev selvstændigt. Egen præst fik man dog først i 1819 - så i de tre mellemliggende år betjentes man fra Skt. Hans kirke. Biskop Jacob Madsen omtaler Paarup kirke i sin visitatsbog. Han besøgte kirken i begyndelsen af 1590. Kirken havde da to klokker, nye stole og en muret prædikestol, og døbefonten stod i kapellet i nord.

Krybbespil i kirken 1988

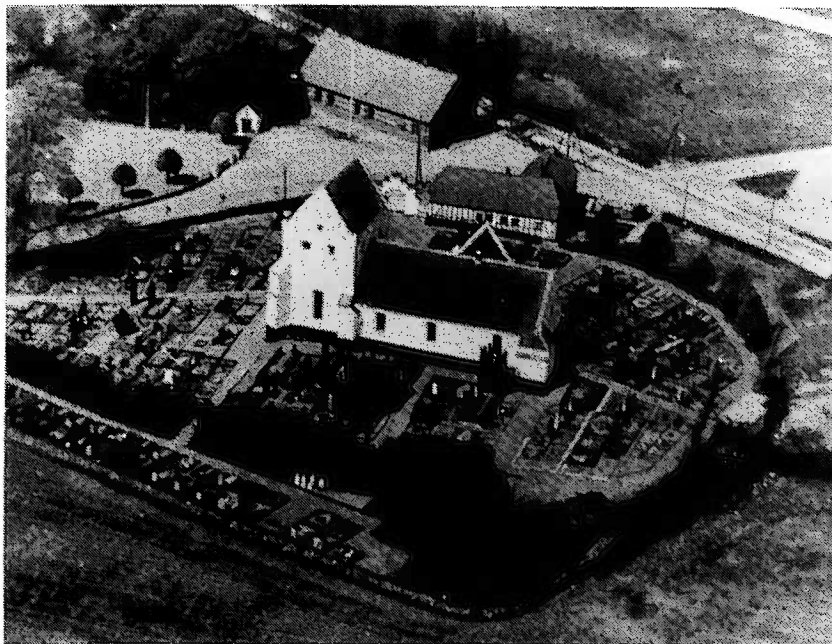
Den oprindelige kerne er et senromansk murstenshus. I murene findes granitkvadre og mursten blandet sammen. Det tyder på, at der forud har stået en lille granitkirke på stedet. De romanske rester findes i skibets langvægge og triumfmuren (dvs. muren mellem skib og kor). Det oprindelige kor var smallere end det nuværende. I slutningen af middelalderen rev man koret ned og gjorde det større på alle leder, så det fik sit nuværende udseende. Kirkens oprindelige bræddeloft erstattedes med hvælvinger og mod nord opførtes et stort kapel. Kort efter byggedes det svære tårn mod vest. Mod slutningen af gotikken tilføjedes våbenhuset ved tårnets nordmur (1350-1400). Den gotiske stil ses lettest i gavlene på korets østvæg, på tårnet, samt på det spidsbuede spejl over indgangsdøren, der nu er delvis dækket af våbenhuset.

Døbefonten er kirkens ældste inventar fra sengotisk tid omkr. 1250. Altertavlen er bruskbarok, dateret 1656, med et alterbillede forestillende Jerusalem, og foran dette er der en korsfæstelsesgruppe skåret i træ. Det er således et særpræget stykke inventar, idet det forener skulptur og maleri. Kunsthistorikeren Herman Madsen omtaler altertavlen som en af Danmarks smukkeste i sin art. Korbuekrucifikset, nu på korets nordvæg, er fra omkring 1500. I sideskibet er der to legemsstore figurer fra kirkens sengotiske altertavle: Maria med Barnet og Skt. Katharina fra Alexandria. Prædikestolen fra 1679 er med malerier af Kristus, evangelisterne og Moses.

Orglet er bygget hos Marcussen & Søn, Åbenrå i 1983. Det har 17 stemmer fordelt på 2 manualer og pedalværk - i alt 948 piber. Det tidligere orgel på 4 stemmer, bygget 1870 af orgelbygger J. A. Demant, er nu i brug i Nyord kirke ved Møn. Kirkeklokken med navnet Anna er støbt i 1496. Den har således kunnet fejre 500 års fødselsdag. I foråret 1996 blev der ophængt en ny klokke, Kristklokken. Der er desuden påbegyndt en indsamling til en tredje klokke, der skal hedde Maria, og installationerne til dens ophængning er i orden. Yderligere detaljer om kirkens inventar kan man læse om i et hæfte, der er udgivet af Paarup menighedsråd.

Paarup kirkegård

Oprindelig var der tilstrækkelig plads på kirkegården, der ligger lige omkring kirken. Med sognets vækst har det været nødvendigt at foretage flere udvidelser. Den første i 1920, og omkring dette tidspunkt er ligkapellet også bygget. De næste udvidelser blev foretaget i 1947 og 1966 (området øst for den gamle kirkegård). I 1982 tog man de første gravsteder i brug i det nye stykke, der var erhvervet fra det militære område. Dette stykke øgedes i 1983 ud omkring den da udgravede og anlagte sø. Skovkirkegården kom til i 1987, og i 1992 tilføjes det sidste område syd for søen. Hele kirkegårdens areal omfatter nu ca. 10 tønder land.

Paarup præstegårde

Da sognet i 1816 fik egen præst, blev en af gårdene i Tarup købt til brug som præstegård. Den bliver nærmere beskrevet i afsnittet om Tarup.

I 1941 blev der bygget en ny præstegård ved Paarup kirke efter tegning af arkitekt Mindedal Rasmussen. Det var en stor lettelse for præsten at få bopæl i umiddelbar nærhed af kirken.

Skoleforhold

I årene 1723-1870 var der i sognet kun én skole. Den lå i Snestrup og blev oprindelig bygget som rytterskole. Den er omtalt i afsnittet om Snestrup.

Nu er der to folkeskoler i sognet. Den ældste er Paarup skole, der i 1870 fik sin nuværende placering over for kirken. Desuden er der Tarup skole, der blev bygget i 1933. I Villeshøj og Stegsted har der været forskoler. Endvidere har der været nogle privatskoler, dels i Tarup, dels i Paarup. Alle disse skoler omtales i de afsnit, der omhandler det område, hvor de er/var placeret.

Forsamlingshuset

Paarup forsamlingshus, der ligger over for kirken og således ved siden af skolen, blev indviet 5 kroner, i alt 183 stykker. Byggeprisen var 8750 kroner. Grunden blev erhvervet fra Nordvestfynske Jernbane, der netop havde eksproprieret jord fra Vrangsbæk. Under 2. verdens-

krig var forsamlingshuset beslaglagt af tyskerne i to omgange fra september 1944 til 5. maj 1945. Antallet af aktionærer var i 1948 steget til ca. 500. Huset har været og er stadig et meget benyttet samlingssted. Det har i tidens løb gennemgået flere forbedringer og moderniseringer.

Paarup Forsamlingshus 1999

Idrætsforeningerne

Der har altid været stor interesse for idrætten i Paarup Sogn. Både Tarup og Paarup havde en gymnastikforening, hvor hovedvægten lå på gymnastik. Paarup Gymnastikforening var den ældste, stiftet i 1928. Tarup Gymnastikforening blev stiftet i 1932.

I 50'erne klarede Tarups håndboldherrer sig virkelig godt. De blev bl.a. danmarksmestre i 1954, og det bevirkede, at navnet Tarup blev landskendt.

I 1964 skete der en sammenlægning af de to foreninger, der nu fik navnet Tarup-Paarup Idrætsforening, TPI. Sammenlægningen var en forudsætning for opførelsen af Paaruphallen. Siden er flere idrætsgrene kommet til, og foreningen er i dag en af landets største og mest aktive idrætsforeninger.

I 1968 blev Paaruphallen indviet. Hallen blev indtil 1980 drevet som en selvejende institution, hvorefter kommunen overtog den mod at finansiere en tilbygning på 380 m². Da udvidelsen viste sig at være utilstrækkelig, blev der efter en indsamling opført en annekshal i 1990. Til hallerne hører også tennisbaner og et idrætsanlæg med boldbaner. Størsteparten af disse ligger vest for Rydså på Villestoftejorder.

Kommunekontoret

Udviklingen gik stærkt op gennem trediveerne indtil 2. verdenskrig. Paarup sogneråd oprettede derfor i 1937 sit første kommunekontor, der blev indrettet i en villa på Lykkevænget 13 i Tarup.

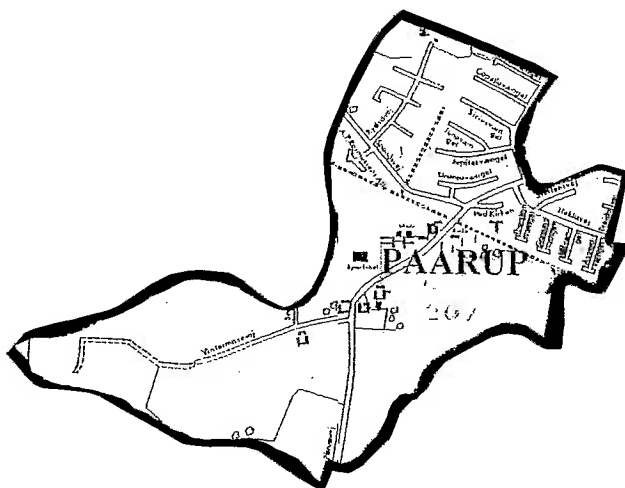

I årene under og lige efter krigen gik udviklingen langsomt. Den tog til igen i halvtredserne, så der efterhånden blev pladsmangel på kommunekontoret. Kommunen søgte derfor om materialebevilling til opførelse af en ny administrationsbygning. Da bevillingen endelig kom, blev der bygget et rådhus på den åbne mark vest for Rismarksvej. Rådhuset blev taget i brug i 1957. Her fik kommunens administration og tekniske forvaltning samt Paarup Sygekasse lokaler.

Paarup rådhus ændrede karakter efter kommunesammenlægningen i 1970. Der blev teknisk og socialt områdekontor, og Centralbiblioteket fik en filial i stueetagen. Da Tarup Centrets kontorbygning var færdig, flyttede det sociale områdekontor og biblioteket til denne, medens det tekniske flyttede til Slottet i Odense. I dag benyttes rådhuset til den kommunale ergoterapi, der har lokaler i stueetagen, og Tarup Nærpoliti disponerer over lokaler på 1. sal.

*

Paarup

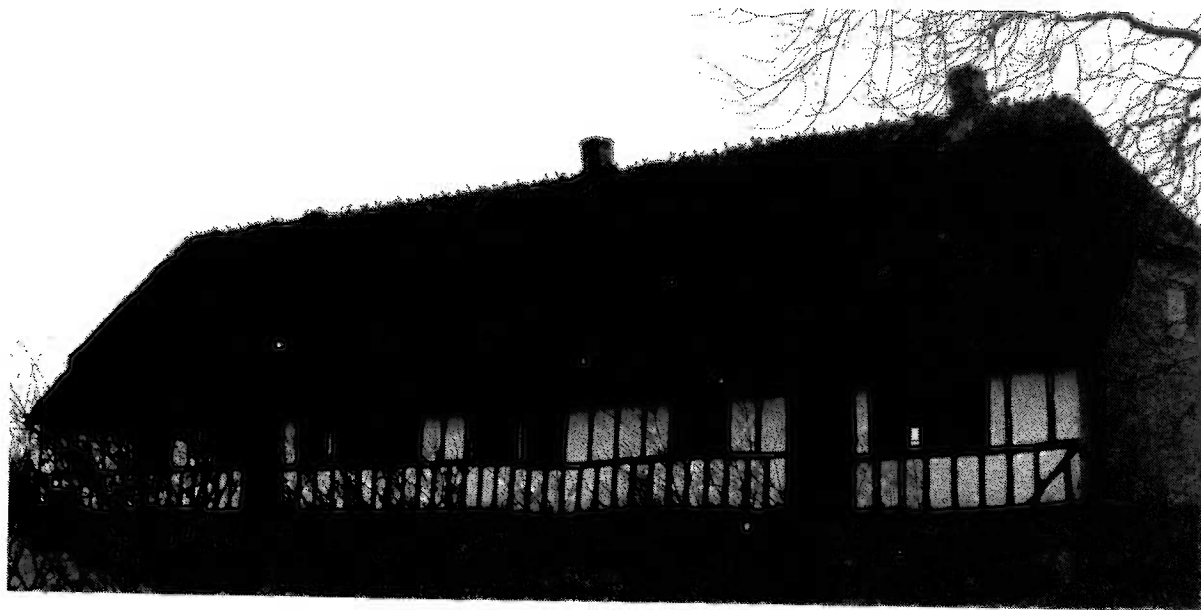

*

Områdets afgrænsning

Paarup er navnet på landsbyområdet, der har givet navn til Paarup sogn. Området er beliggende midt i sognet. Afgrænsningen af området er: mod nord Rugårdsvej, syd om Nordisk Landboskole, bebyggelsen langs Paarupvej og Dansk Blindesamfunds etagehuse på Tingvalvej. Mod øst bebyggelsen ved Bergthorasvej og en del af grænsen til Bolbro sogn til Stegsted bys område, der danner grænsen mod syd. Mod vest og nordvest grænser området mod Rydså.

I matrikulær henseende omfatter Paarup by m.m. også hele Snestrup og Tarup undtaget Tarupgård.

Frederik Nielsens gård på Vintermosevej

Oprindelse

Bynavnet Paarup kan føres tilbage til 1339 i formen Paathorp. Forleddet Paa- er formentlig afledt af et mandssnavn og efterleddet -torp betyder bebyggelse. Man regner med, at stedsnavne af denne type er dannet i middelalderen eller i vikingetiden.

Historie

Den oprindelige bebyggelse bestod af 4 gårde, 2 på hver side af den nord-sydgående vej og af kirken, der ligger et stykke nordøst for gårdene. Gårdene blev ikke som så mange andre steder flyttet ud ved udskiftninger i 1783. De ligger således, hvor de altid har ligget, bortset fra den sydvestlige gård ved Vintermosevej, der er rykket lidt mod vest væk fra vejkrydset, men dog stadig inde på egen tofte (nærareal).

Gårdene i Paarup havde hver sin moselod, hvor man kunne skære tørv. Paarup har engang haft dyrkningsfællesskab med Snekstrup og en del af Tarup. Dette fremgår af matrikuleringen af 1844, hvor hele området nu hedder Paarup by m.m.

Det nævnes i 1360, at Paarup Kirke fra Arilds tid har været underlagt Skt. Knuds Kloster, der i senmiddelalderen ejede hele byen. Det formodes, at bebyggelsen kan føres lige så langt tilbage. Ved reformationen overgik ejerskabet til Kronen. Om kirken i øvrigt kan læses i den indledende beskrivelse af sognet.

Byens udvikling

Udviklingen af bebyggelsen i Paarup by er helt op til nyere tid gået meget langsomt. I 1844 noteredes 4 gårde og 3 huse alle som selveje. I 1903 noteredes 6 gårde, 5 huse med jord og 2 huse uden jord alle som selveje.

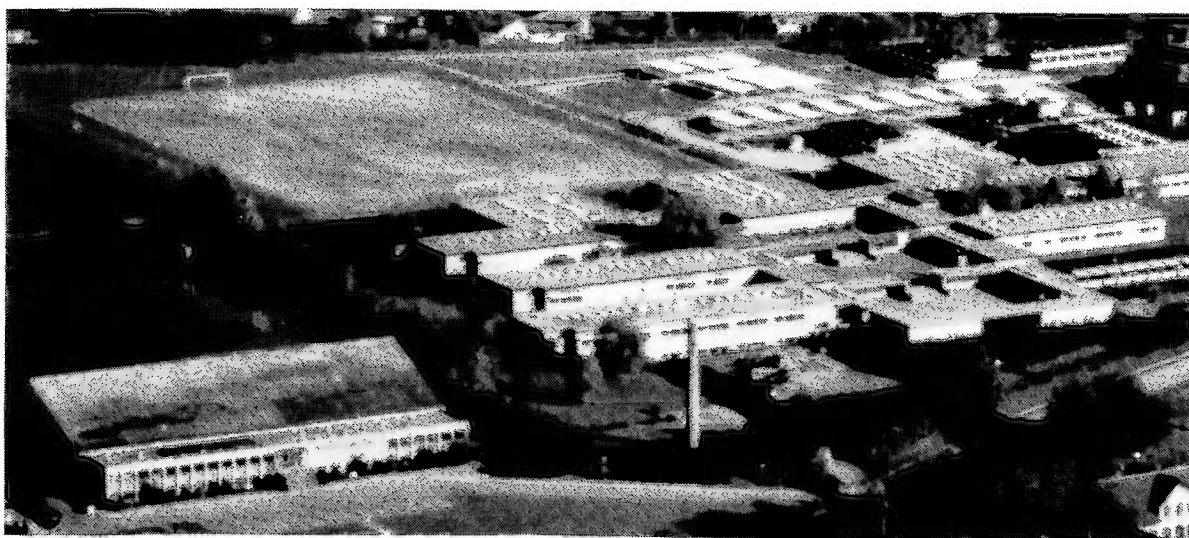
Befolkningstallet var: I 1787 21 voksne og 12 børn

I 1845 48 voksne og 24 børn

I 1901 56 voksne og 32 børn

I første halvdel af dette århundrede blev der bygget nogle få huse samt et forsamlingshus, som man kan læse mere om i indledningen.

Fra midten af tresserne er det gået så stærkt, at al Paarupjord nord for den tidligere Nord-vestfynske Jernbane (nu Langesøstien) er blevet fuldt udbygget, overvejende med parcelhuse. Indbyggertallet i Paarup by skønnes i dag at være på 1500-1800 personer.

Paaruphallen og Paarup Skole ca. 1983

Vejforløbet er stort set det oprindelige bortset fra en mindre forlægning af Snekstrupgyden, nu Paarupvej. Det oprindelige vejstykke hedder nu Ved Kirken. Spangsvej, der oprindeligt forløb syd om forsamlingshuset, blev forlagt til nord for jernbanen i 1938. Paarupvej og Spangsvej er i forbindelse med de senere års udbygning blevet udvidet og forsynet med fortøve. I samme forbindelse er området kloakeret til Nordvestreanseanlægget i Næsby og forsynet med fjernvarme.

Gårdene

*Paarupgård
april 1987*

De to gårde øst for Paarupvej er henholdsvis Paarupgård og Paaruplund. Gården Paarupvej 23 og gården ved Vintermosevej er uden navne. Gården Paarupvej 23 var oprindelig den største og benævntes den gang Paarupgård. I slutningen af 1800-tallet afstod gården jordene nord for Spangsvej til en selvstændig landejendom med navnet Hindsbjerggård, hvis stuehus ligger på Spangsvej 39. Jorderne herfra er udstykket og bebygget.

Paaruplund

Den 6. gård, der er registreret i 1903, må være Vrangsbæk. Den ses første gang aftegnet på et generalstabskort i 1872. Vrangsbæks jorder lå langs nordvestsiden af Paarupvej fra Rugårdsvej til lidt forbi kirken. Den gamle Paarup skole og Paarup forsamlingshus samt bebyggelsen med stjernenavne ligger på Vrangsbækjord. Resten med gårdens bygninger hører under Nordisk Landboskole, der nu hører til Snestrup by. I løbet af de sidste 45 år har Paarupgårdene - foruden til udstykning - afgivet jord til militært område, skole, sportsplads m.m.

Skolen

Paarup Kirkeskole

I 1870 var kirkeskolen som afløsning for den gamle rytterskole i Snestrup klar til brug. Der var 2 lokaler til 4 klasser med ialt 122 børn, 1 bolig til førstelæreren og 1 bolig i tagetagen til andenlæreren. At børnetallet i Paarup skole trods stigende befolkningstal holdt sig nogenlunde konstant mellem 100 og 130 helt op til midt i 1930'erne skyldtes, at mange i 1920'erne og 1930'erne sendte deres børn i privatskole. Paarup by havde i en periode også sin privatskole, fru Brandts Skole, der var indrettet i tagetagen på ejendommen Ved Kirken 11.

*Fru Brandts
privatskole*

Da sognets befolkning omkring 1960 voksede stærkt, blev Paarup ny skole påbegyndt. Det første afsnit blev taget i brug i 1963. Skolen voksede i de følgende år til at være en af Fyns største. Den toppede elevmæssigt i 1977 med 1080 elever.

Paarup Skole har i over 100 år, sammen med kirke og forsamlingshus og i de senere år også Paaruphallen samt den lokale idrætsforening, udgjort en vigtig brik i det lokale kulturliv.

Sidst i 1960'erne begyndte Tarup og Paarup Skole en udveksling af skolekor med en skole i Bremen. Deltagerne blev indkvarteret privat. En sådan udveksling finder stadig sted, dog ikke med skolekor, men med skoleklasser og gymnastikhold. Det er Paarup Skole og TPI, der står som arrangører.

*Besøg fra Tjekkioslovakiet
og Rumænien 1991*

Trafik

Nordvestfynske Jernbane, der var anlagt, hvor Langesøstien nu ligger, blev sat i drift i 1910. I Paarup nord for kirken blev anlagt et trinbræt med selvbetjent stopsignal. Det blev kaldt Snestrup trinbræt, formentlig fordi der i landet allerede var stationer, der hed Paarup. Af hensyn til transport af sukkerroer fra gårdene i Paarup og Snestrup blev der senere anlagt et ladespor. Under 2. verdenskrig, blev et tog, den 7. januar 1945, udsat for et luftangreb på strækningen Villestofte-Snestrup. Ved angrebet blev 2 personer dræbt.

Banen var i drift indtil 1966, hvor den blev nedlagt. Paarup sogneråd var så fremsynet, at man sikrede sig banearealet til en fremtidig sti. Denne er i dag stærkt benyttet af cyklister m. m. til Paarup skole og til arbejdspladser inde i byen.

Efter 1970 betjenes bydelen af Odense bytrafik.

Det ødelagte lokomotiv 7. januar 1945

Paarup Plejehjem

Paarup Plejehjem, Rydsåvej 66, er en betydelig arbejdsplads med 22 heltidsansatte og 68 deltidansatte. Hjemmet har plads til 57 beboere og har desuden 12 dagplejepladser. Hjemmet er opført af Diakonsammenslutningen i et samarbejde med de daværende forstadskommuner Lumby, Næsby, Paarup og Sanderum. Det blev taget i brug i 1969. Hjemmet er senere overtaget af kommunen.

Ved siden af plejehjemmet er der opført 36 beskyttede boliger. Nogle af beboerne derfra kommer i hjemmets ergoterapi, og enkelte kommer og spiser.

Erhverv

I tiden op til 2. verdenskrig og de første år derefter kom der en del bebyggelse langs Spangsvej og Paarupvej nord for kirken. Bebyggelsen bevirkede, at der opstod en del småerhverv. I 1938 startede således en landsbysmedje på adressen, der i dag hedder Ved Kirken 3. Smedefamilien åbnede i 1946 en købmandsforretning samme sted med navnet Paarup Handelshus. Ved Spangsvej var der også en købmandsforretning. Paarup Stolefabrik, ligeledes ved Spangsvej, var i adskillige år kendt for sine kvalitetsprodukter. Henri Keramik, der startede på Paarupvej (den del der nu hedder Ved Kirken), blev kendt for sine kunstneriske produkter. Håndværksvirksomheder oprettedes også. Der var murer, tømrer, smed, træskomager og skrædder. Af andre erhverv kan nævnes vognmand, køreskoler og damefrisører, ligesom kirkens graver havde en stor blomsterhandel.

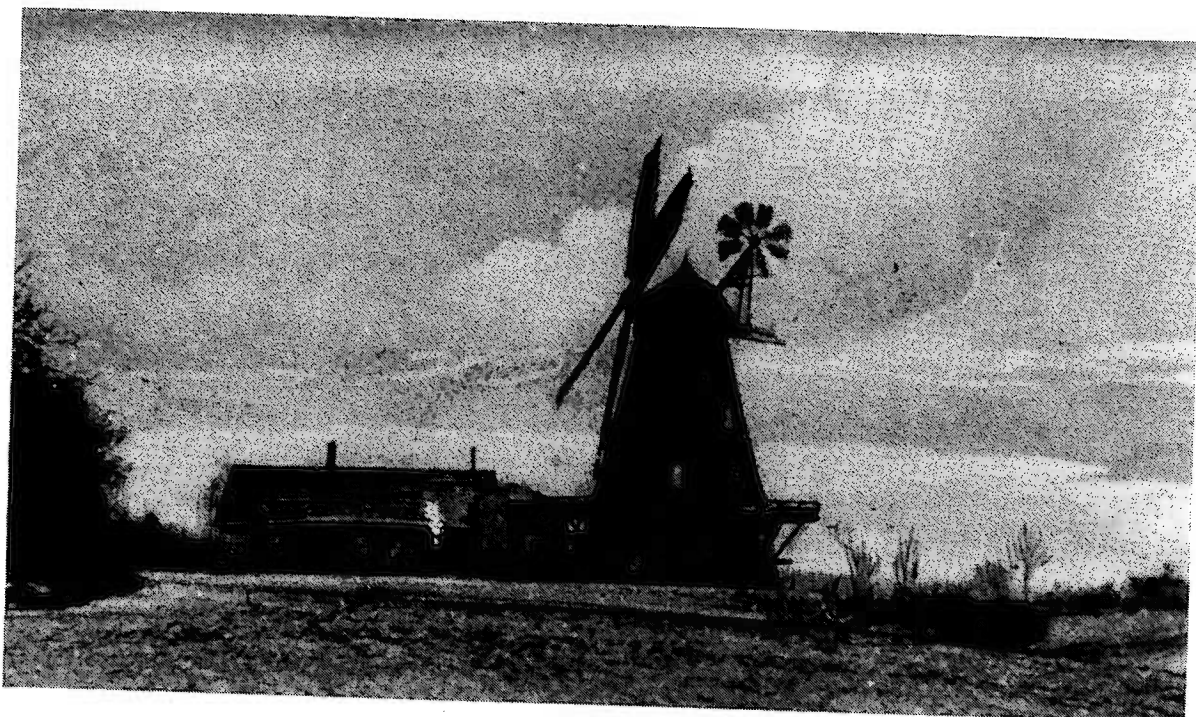
I området er der nu kun køreskole, damefrisører, vvs-forretning, Dan Ren rengøringselskab og Paarup Landæg.

Paarup El-forsyning

Paarup El-forsyning startede i 1909 som et andelsværk under navnet Villestofte, Paarup og Snekstrup Elektricitetsværk. Værket var Kildemøllen i Villestofte, der lavede jævnstrøm, som kunne opbevares på akkumulatorer til senere anvendelse i vindstille perioder. Værket fungerede indtil 1914, hvor mange begyndte at købe strøm fra Odense Elektricitetsværk. Forsyningsselskabet ændrede senere navn til Paarup Elforsyning. Det har formået at følge med udviklingen og har undgået at blive opslugt af de store elsammenslutninger. Paarup Elforsyning er i dag stadig en selvstændig forening med omkring 2000 forbrugere.

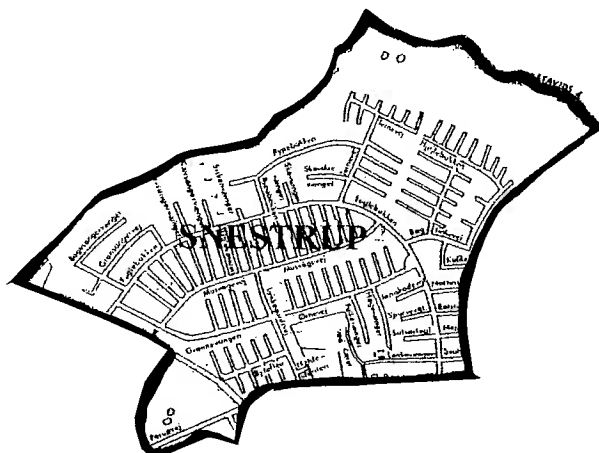
Vandforsyningen

Vandforsyningen var indtil 1938 fra egen indvinding (brønde). Derefter blev en del af forsyningen varetaget af Villestofte vandværk, indtil det blev lukket i 1970, hvorefter Odense Vandforsyning overtog forsyningen af området.

Kildemøllen i Villestofte.

Snestrup

*

Områdets afgrænsning

Snestrup er navnet på det byområde, der udgør den midterste, nordlige del af Paarup sogn. Området grænser mod vest til Rydså, mod nord til Stavidså, mod øst til Rismarksvej, og den sydlige grænse er Tarupvej med undtagelse af enkelte huse på sydsiden af vejen, derefter langs bagskellet til villaerne på Paarupvej, bag om Vrangsbæk og Nordisk Landboskole, og derfra langs Rugårdsvej til Rydså. Af praktiske grunde er grænserne lagt på let definerbar vis langs naturlige skel og større veje.

Grænserne er foreslået af Paarupforeningen og godkendt af myndighederne i 1988 i forbindelse med fastlæggelse af stednavneområder i hele Paarup sogn.

Oprindelse

Bynavnet Snestrup kan føres tilbage til år 1394.

Navnets første del "Sne" stammer formentlig fra et gammelt dansk mandsnavn (Snø el. Snio). Trup - tidligere torp - er en gammel dansk betegnelse for en udflytterbebyggelse. Altså - Snes udflytterbebyggelse - Snestrup. Man regner med, at stednavne af denne type er dannet i vikingetiden eller i middelalderen.

Historie

Landsbyen har været et udpræget jordbrugsområde, der gennem flere århundreder ikke har udviklet sig væsentligt. I år 1394 blev en øde gård i Snestrup pantsat til en borger i Odense. Skt. Knuds kloster ejede fire gårde og Skt. Hans kloster een gård. Under Næsbyhoved kronlen blev der i 1502 registreret 1 selvejergård og 1 fæstegård. Men med reformationen kom det hele under kronen.

I 1511 var der 8 gårde.

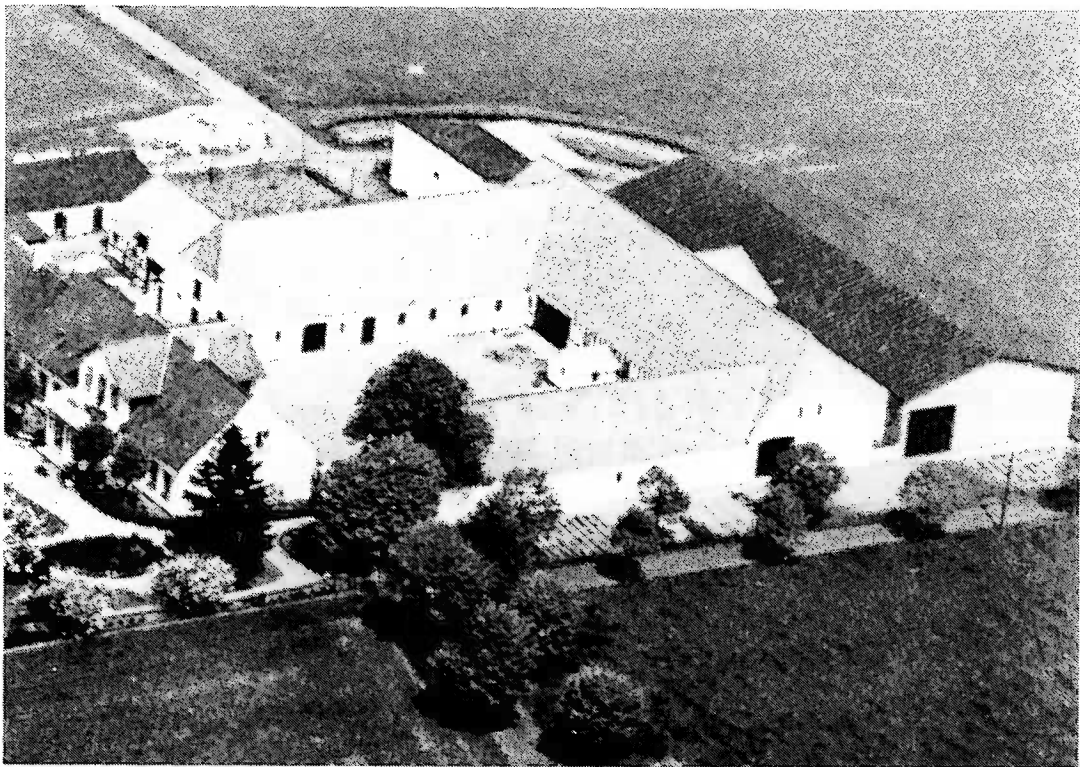
I 1644 var der 7 gårde og 1 hus.

I 1688 var der 7 gårde, 1 hus m. jord og 1 hus u. jord.

I 1774 var der 7 gårde og 4 huse.

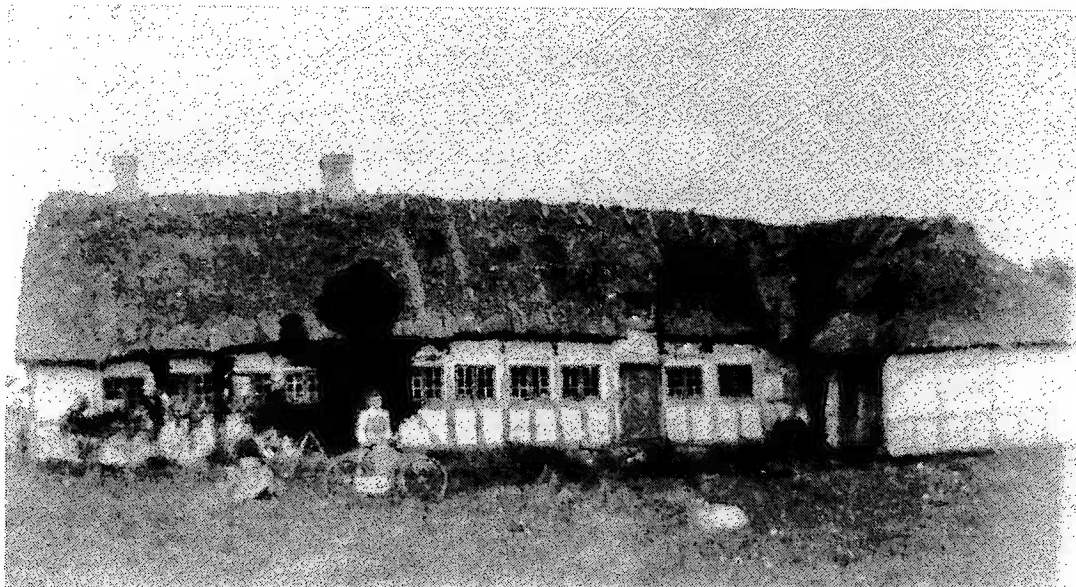
Senere registreringer inkluderer også Paarup og Tarup og kan derfor ikke bruges, men en oversigt fra 1922 viser 8 landejendomme, 1 købmandshandel, 1 smed og 1 murer og 1 villa, men for "huses" vedkommende er oversigten næppe fyldestgørende.

I 1787 er folketallet opgjort til 50 voksne og 25 børn. I 1845 er der 85 voksne og 31 børn. I 1901 er der 100 voksne og 48 børn.

Ensomhed

Snestrup havde i tidligere tid dyrkningsfællesskab af jorderne med Paarup og Tarup. Det har nok været medvirkende til en sammenblanding af landsbyernes jorder, hvilket har vanskeliggjort fastlæggelse af bylavsgrænserne. Snestrup har således i matrikulær henseende, ligesom Tarup, aldrig været et selvstændigt ejerlav, men har siden matrikuleringen i 1800-tallet hørt under Paarup by. Gårdene var oprindelig beliggende rundt om eller i forholdsvis kort afstand fra gadekæret, som eksisterer endnu. Som det også fremgår af forannævnte, har bebyggelsen og befolkningen helt op til nyere tid været ret konstant med kun små udsving. Der er dog sket en udflytning af 2 gårde, formentlig ved udskiftningen i slutningen af 1700-tallet. Gårdene er sandsynligvis Ensomhed og Bispenslund (Carolinekilddegårdens forløber). Ingen af gårdene eksisterer længere.

Bispenslund

Så vidt det kan ses, har gården Vrangsbæk i 1903 været registreret under Paarup by. Gården blev opført i 1855 og kan ses på generalstabskortet fra 1872. Selve gården ligger dog tættere på Snekstrup, og man har nok mere regnet sig hørende hertil.

Den del af jorden, hvorpå gårdens bygninger og Nordisk Landboskole ligger, hører nu til Snekstrup, mens jorderne, der er udstykkede, hører til Paarup.

Vrangsbæk

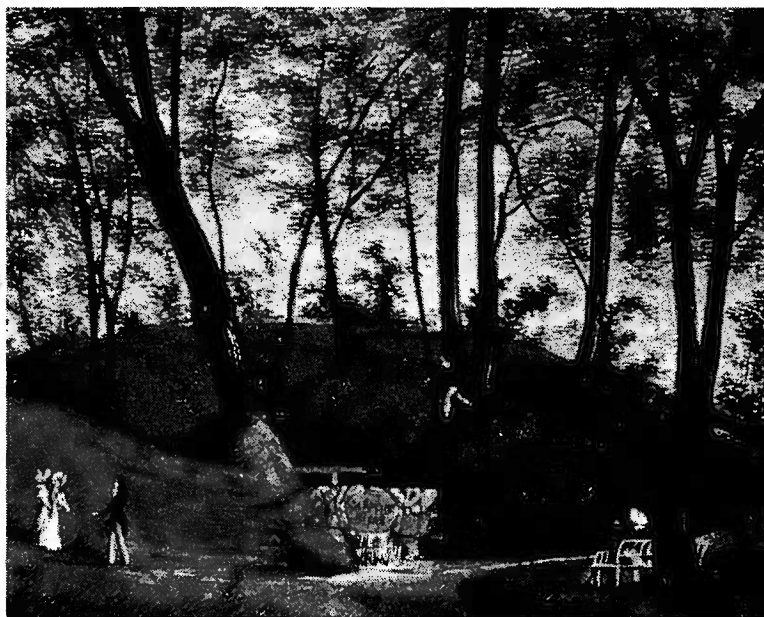
Ved Carolinekildegårdens private vej, der førte ned til Stavidså med bro over åen til Næsby, lå et lille hus kaldet Bomhuset, hvor kørende og ridende måtte betale for benyttelse af broen. Både gården og huset er nu revet ned, men endnu kan ses resterne af det stendige, der in-
trammede gårdens haveanlæg.

*Carolinekilde-
gården 1925.*

På skråningen fra gården ned mod Stavidså var og er der en lille lund kaldet Bispens Lund, idet jorderne i lang tid hørte til Odensebispens jordegods, senere kaldet Carolinelund. I lunden lå en kilde, der stadig er bevaret om end tildels udtørret. Kilden var i ældre tid meget besøgt. Vandmængden fra kilden må i 1800-tallet have været ret betydelig. Omkring 1860 har ejeren anslået vandmængden til ca. 3000 tønder (400m³) pr. døgn. Vandet anvendtes i gårdens mejeri p.g.a. sin konstante lave temperatur (8-9°). Vandet fra kilden har været meget efterspurgt. Der leveredes vand til Odense Slot, mens prins Christian boede der som Fyns guvernør, og i en årrække kørtes vand i beholdere til borgere i Odense. Fra kilden leveredes også vand til en mineralvandsfabrik, der blev oprettet sidst i firserne i Odense, og som tog navnet Karolinekilde.

*Carolinekilden,
efter ældre akvarel.*

Kilden regnedes som hellig kilde og var efter ældgammel skik samlingssted Skt. Hans aften med blusafbrænding (omtalt i 1755). Omkring 1800 udfoldede der sig et broget folkeliv i anlægget omkring kilden.

I 1831 afholdtes en stor folkefest ved kilden. Prins Christian havde ladet kilden og anlægget der omkring fikse op som en gave til sin hustru prinsesse Caroline Amalie på hendes fødselsdag 28. juni. Kilden blev ved en pompøs ceremoni navngivet Carolinekilde, og i mange

år efter afholdtes der Carolinekildefester her. Tilstrømningen til disse fester var stor fra Odense og hele egnen. Mange odenseanere lod sig ro over fra Næsby i både, mens andre valgte sejlturen over Næsbyhoved sø og ad de smalle sejlløb og Stavidså til kilden. Ved disse folkefester var der både musik, dans, gøgl og servering.

Først i 1860'erne opførte en ny ejer kammerassessor, prokurator Jespersen en ny gård i lunden, Carolinekildegård, hvor han boede med sin familie om sommeren. Vand fra kilden blev ført op til gården af en trykhævert, der fungerede til først i 1960-erne. Gården er nu revet ned.

I de senere år har lokalarkiverne i Næsby og Paarup i samarbejde med Carolinekilde Rotary genoplivet Carolinekildefesterne 28. juni.

Snestrup by har trods sin ellers stille tilværelse mærket lidt af historiens store begivenheder, idet den under svenskekrigen 1658-1659 havde svenske soldater indkvarteret. Følgerne af soldaternes besøg kan ses i de gamle kirkebøger.

Byudviklingen

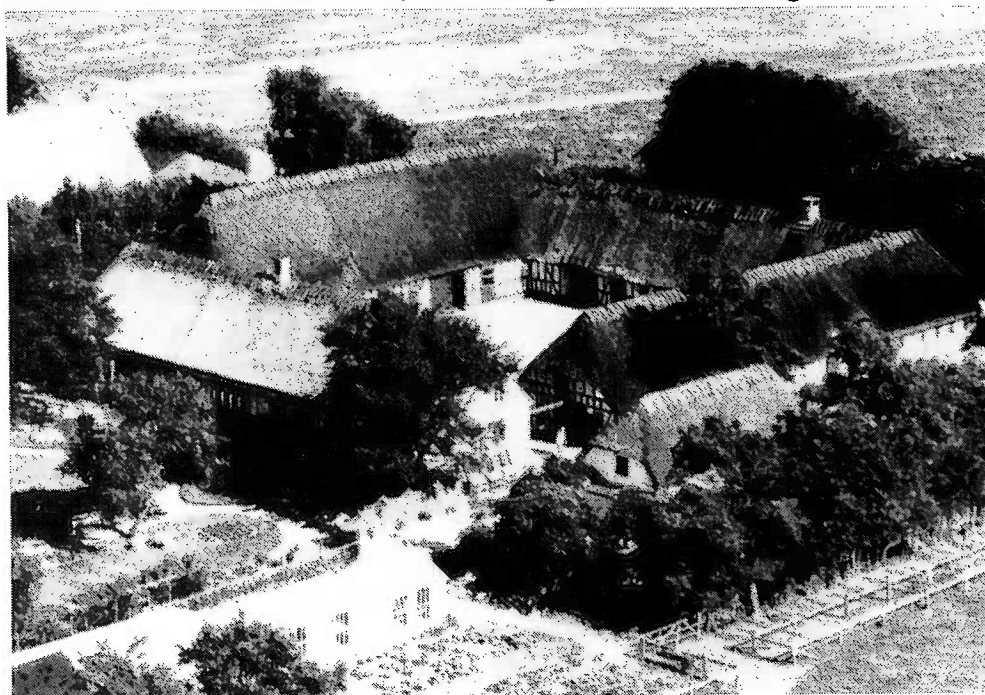
Bortset fra ganske få huse kan man ikke tale om nogen byudvikling, før byggeriet tog fart i 1960'erne. I løbet af 60'erne og 70'erne blev gårdenes jorder bebygget med hovedsagelig parcel- og rækkehuse, der nu helt omslutter de gårdbebyggelser (Lindegård, Rønnegård, Birkegård og Sognefogedgården), der endnu er tilbage omkring gadekæret. Dette landsbymiljø er gennem planlægning søgt bevaret bedst muligt.

Parti fra gadekæret ved Rønnegården, 1980

Alle gårde har afstået jord til byudviklingen, og 3 gårdes bygninger og et par huse er faldet for denne udvikling. Det er Ensomhed, Carolinekildegård, Lundsgård samt Bomhuset og den gamle rytterskole. Løkkegård eksisterer heller ikke mere. Den og et hus ved gadekæret nedbrændte desværre sammen med flere ejendomme i lokalområdet ved pyromanbrande i 1964. Efter branden af Løkkegård blev der på tomten opført en bygning med bolig og kontor, der nu huser et datafirma.

Der var oprindeligt 2 veje til Snekstrup, Lillemarksgyden fra Tarup og Snekstrupgyden fra Rugårds Landevej til Snekstrup og om forbi gadekæret. Vejene var smalle og med dårlig belægning. Det meste af dem indgår nu i den gennemgående Tarupvej, men resterne er nogenlunde bevaret i det, der hedder Ved Kæret og den vestlige del af Lærkevangelen.

Løkkegård

Skoleforhold

Hvornår undervisningen er begyndt i Paarup sogn vides ikke med sikkerhed, men den først kendte ansættelse af en hjælpepedegn, der foruden at hjælpe præsten skulle undervise i religion, er fra 1663.

*Den gamle rytterskole
i Villestoft.*

I 1721 udstedte kong Frederik IV en forordning om opførelse af skoler i ryttergodsdistrikterne, de såkaldte rytterskoler. En sådan skole blev bygget i Snekstrup og taget i brug i 1723. Den fungerede som skole for det meste af Paarup sogn til udgangen af 1869. Fra den tid måtte Snekstrupbørnene til Paarup skole, og senere også til Tarup skole. Rytterskolen lå ca., hvor Solgårdsvej munder ud i Tarupvej.

Doris Vedel Jensen, gift med gårdejer Jens Chr. Jensen, Vrangsbæk, begyndte i 1927 skole i Vrangsbæks storstue med sin søn Bent Vedel Jensen og Poul Jørgensen, søn af en gårdejer i Villestofte. Ret hurtigt kom der flere elever til, og skolen voksede støt, så der måtte indrettes et klasseværelse oppe på kvisten. Skolen havde i begyndelsen pastor Kaarsbo som tilsynsførende, senere pastor Schmidt. Skolen kaldtes Snekstrup Privatskole.

Skolen var forud for sin tid. Den havde f.eks. formning på skemaet. Det havde Doris Vedel Jensen lært på Zahles Seminarium. Eleverne lavede bl.a. lerting, som blev brændt på skolens kakkelovn og senere påmalet fine mønstre. Der blev også lavet farvetryk på papir til bogomslag.

Under krigen 1940-45 nåede elevtallet op på i alt 26. I 1946 blev Vrangsbæk solgt til Husmandsskolen. Doris Vedel Jensen byggede et hus på jorden ud til Rugårds Landevej, og skolen flyttede med. På det tidspunkt var der 8-10 elever.

Da skolen ophørte i 1952 var der 6 elever. En af de "gamle" elever, der havde privatfly, fløj på jubilæumsdagen hen over Doris Vedel Jensens hjem og kastede en blomsterhilsen ned til hende fra "gamle" elever.

*Snekstrup
Købmandshandel
i 30'erne.
I dag Aktiv Super.*

Erhvervsforhold

At Snekstrup var et rent jordbrugsområde har påvirket erhvervene, der næsten helt op til nutiden kun bestod af erhverv, der betjente landbruget. Der var en købmand på hjørnet af Snekstrupgyden, nu Tarupvej, og Rugårds Landevej. Ved Rugårds Landevej (i bunden af den rest af den gamle Rugårds Landevej, der går ind mellem Tarupvej nr. 130 og 132) lå smedjen. En murer har der også været. Landbrugserhvervet medførte, at Snekstrupbønderne, sammen med dem fra Paarup, efter anlægget af Nordvestfynske jernbane i 1910 gik med i anlæg af et ladespor til brug for læsning af sukkerroer. Det blev, som tidligere omtalt, kaldt Snekstrup Trinbræt.

*Nordisk
Landboskole*

I nyere tid op til den egentlige byudvikling etableredes enkelte erhverv. Det mest betydelige er Nordisk Landboskole, der blev indviet 3. maj 1948. Skolen, oprindeligt Fyens Stifts Husmandsskole, lå for enden af Husmandsskolens Allé (senere omdøbt til Jeppe Aakjærs Allé).

Den blev bombet under 2. verdenskrig og senere genopført på hjørnet af Paarupvej og Rugårdsvej. Senere blev den omdøbt til Nordisk Landboskole. Det er en selvejende institution med det formål at give grundlæggende og videregående landbrugsundervisning til danske, nordiske og udenlandske elever såvel mænd som kvinder. Med tiden er skolen blevet meget international med elever fra alverdens lande med behov for en mere udviklet landbrugsteknik. Den har nu navnet Nordisk Landbrugsakademi.

Snestruplund omkring 1940.

På hjørnet af Paarupvej og Rugårdsvej var der et gartneri Snestruplund med udsalg. På stedet er der nu frisørsalon. Ved Rugårdsvej tæt ved Rydså var der en anlægsgartner og en kreaturhandler. Men efter at byudviklingen rigtig tog fart er der etableret en del erhvervsforetagender som: Keramisk værksted med udsalg, som dog nu igen er nedlagt, dyrehospital, flere frisørsaloner, fodpleje, fysioterapeut, hundepæje, glarmester, malerfirmaer, rådgivende ingeniør, musiker, kunstmaler, grillbar, servicestation, typehusfirma, tømrerfirma, firma for tyverialarmer, vvs-installatør, dækservice, autoservice, møbelforretning, tagdækkerfirma og datafirma. I denne forbindelse må det ikke glemmes, at Snestrupkøbmanden til fulde er fulgt med udviklingen. Der ligger nu et stort tidssvarende supermarked.

Offentlig service

Inden for området er der etableret 2 børneinstitutioner: Børnehaven Fuglereden på Gransangervej og Hvepsereden på Fuglebakken 26, et såkaldt børnecenter.

Plejehjemmet Hyldestenten, der blev indviet i 1978, blev oprindeligt bygget som ældreboliger i 16 rækkehuse (4x4). Da der under byggeriet blev mangel på plejehjemspladser, blev planerne ændret, så der i dag er 2 beboere i hvert hus. De fleste af de 26 ansatte er på deltid. Udover den daglige pleje af de 32 beboere har de ansatte også tilsyn med og pasning af beboerne i 42 ældreboliger, der blev bygget på en nabogrund i 1991. Nogle beboere i ældreboligerne har kaldemulighed hele døgnet til plejehjemmet, hvor der om dagen er ca. 10, om aftenen 3 og om natten 2 ansatte. Kun få af plejehjemmets beboere spiser deres mad i den fælles opholdsstue, medens flere af ældreboligernes beboere benytter den. Opholdsstuen benyttes endvidere til alle fællesarrangementer.

Trafikalt var der tidligere ingen offentlig betjening bortset fra rutebilen, der passerede på Rugårdsvej og den noget fjernere Nordvestfynske Jernbane (nedlagt 1966). Efter kommunesammenlægningen og områdets udbygning er kvarteret busbetjent af Odense Bytrafik, og betjeningen må vist siges at være så god, som det kan forventes i et yderkvarter.

Elforsyningen af området sker dels fra Odense Kommunale Elforsyning og dels fra Paarup Elforsyning.

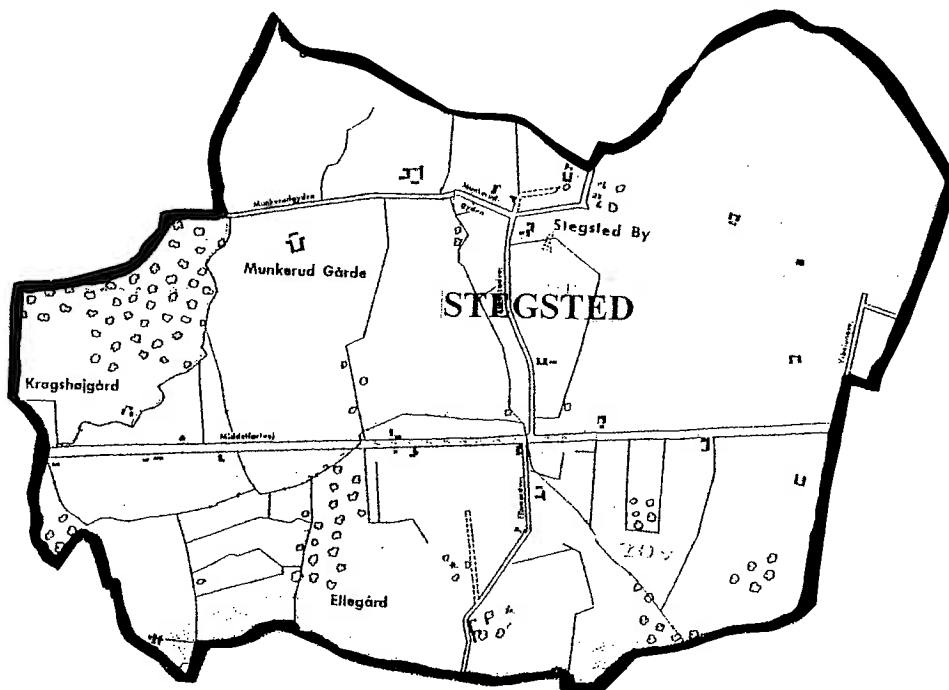
Fjernvarmeforsyningen, der dækker hele området, sker fra Odense kommunale varmeforsyning. Før kommunesammenlægningen var det Paarup kommunale varmeforsyning.

Vandforsyningen sker fra Tarup Vandværk, der er et andelsselskab.

*Tarup gamle Vandværk
på Jernbanevej 1933*

Stegsted

*

Områdets afgrænsning

Stegsted er navnet på den sydlige del af Paarup sogn i Odense herred og Odense kommune. Omfattet af Stegsted-området er desuden Munkerodgårde, Ellegård, dele af Krogshøj og dele af Vejrup. Afgrænsningen er: mod nord Paarup bys jorder, mod øst bydelen Bolbro, mod syd Elmelund bys jorder i Sanderum sogn og mod vest Vejrup, Krogshøj og Store og Lille Eilstrup's jorder i Ubberud sogn. (En lille del af Vejrups og Krogshøjs jorder ligger i Paarup sogn og hører til Stegsted-området).

Oprindelse.

Bynavnet Stegsted kan følges tilbage til omkring 1510 i formen Stestede. Forleddet er afledt af "stik", som betyder pæl eller stage. Efterleddet svarer til -sted, der ifølge Danmarks Stednavne kan betyde bebyggelse, areal eller eng. Bebyggelsesnavne på -sted anses for dannet før vikingetiden.

Bebyggelse

Området er blevet bebygget i overgangen mellem vikingetid og middelalder. Det er et udpræget landbrugsområde, som dog i tidens løb har gennemgået en omskiftelig udvikling med stigning og fald i antallet af jordbrug, samt af forskellige håndværks og virksomheders opståen og forsvinden.

Historie

Den tidlige historie frem til omkring 1900 er først og fremmest gårdenes historie. Bebyggelsesenhederne var i 1511 9 gårde. Denne tilstand var næsten konstant i 300 år, indtil der i 1844 blev registreret 10 gårde, 11 huse med jord og 1 hus uden jord. I 1903 registreredes 11 gårde, 13 huse med jord og 10 huse uden jord. Denne udvikling afspejles også i folketallet.

I 1787 var der 43 voksne og 27 børn.

I 1845 var der 86 voksne og 46 børn.

I 1903 var der 134 voksne og 56 børn.

*Stegsted
1910*

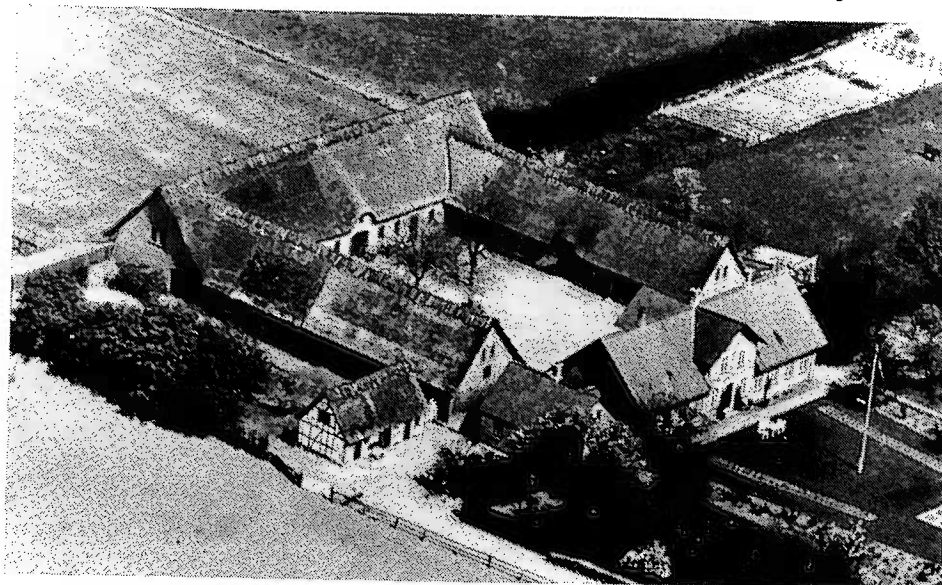
Ejerforhold

Ejerforholdet var sådan, at størsteparten af området indtil reformationen hørte under kirken (Gråbrødre/Skt. Knuds Kloster). Efter reformationen overtoges det efterhånden af kronen. I 1664 blev 7 gårde og 1 hus registreret under kronen. I 1844 var 7 gårde og 7 huse blevet selveje, medens 3 gårde og 5 huse hørte under udensogns hovedgårde (Ålækkegård). I 1903 var alle 11 gårde og 23 huse blevet selveje.

Nogle gårde med særlig omtale

Munkerodgårdene, der formentlig er udskilt fra Stegsted ejerlav, er begge gamle slægtsgårde. De første gårde, der oprindelig lå inde på marken nord for Munkerodgyden, eksisterer ikke mere. Munkerod blev flyttet ud til vejen i 1880, og Munkerodgård blev flyttet op syd for vejen i 1910.

Munkerod kan føres tilbage til 1405, hvor den optræder som adelig sædegård, (dvs.. en hovedgård i en adelig families eje), sandsynligvis adelsmanden Robert Pariis. I 1668 er gården ryttergods (danske krongårde, der skulle stille ryttere til et rytterregiment, 1 pr. 8 tdr. hartkorn, mod at blive fritaget for landgilde og andre afgifter). For Munkerods vedkommende var den samme slægt på gården i 352 år fra 1637 til 1989. Gården blev selveje i 1766.

Munkerod

Munkerodgård har været væbnergård, hvorved bonden mod ydelse af krigstjeneste fik skattefrihed. Gården har været i samme families besiddelse i over 200 år. Ved ryttergodsets bortsalg i 1764 købtes den fri til ejendom. Den er stadig i familiens eje.

Munkerodgård

Tre andre gårde er blevet flyttet fra deres oprindelige beliggenhed. Det er Damagergård, der har ligget på den modsatte side af vejen. Flytningen er sket omkring år 1800.

Dalgård, der oprindeligt lå lige ved Damagergård øst for Stegstedvej, blev også flyttet mod syd op på bakken ca. år 1800. Gården nedbrændte ved en pyromanbrand i 1964. Gården er ikke genopført. Samtidig brændte også delvist en mindre stråtekt ejendom overfor. Branden her var også påsat.

Dalgård

Svennekjærgård er ligeledes flyttet ud. Den lå oprindelig lidt øst for Mosegården, formentlig ved vejen, der fra gammel tid er kaldt Lergyden. Vejen fører op over det militære område.

Oprindelig har 7 af gårdene ligget ret samlet. 5 gårde tæt ved kilden og de 2 Munkerodgårde tæt ved hinanden lidt vest herfor. Fra disse gårde gik der i sin tid en kirkesti til Paarup.

Ellegård, der ligger på den anden side af Middelfartvej, kan føres tilbage til 1510. Navnet henviser sikkert til en træbevoksning, der dengang var på stedet. Ellegård nævnes som en tidligere hovedgård, der hørte under det fynske rytterdistrikt. Ved salg af gårde fra det fynske rytterdistrikt mistede Ellegård i 1764 fæstegodset, og den blev senere ejet af forskellige godsejere. Gården har efter sigende i en periode været avlsgård under hovedgården Åløkke. Ved et salg i 1856 var gården på 140 tdl., og der var 3 fæstehuse med 8 tdl. Siden handledes gården adskillige gange, og en del jord blev solgt fra. I 1910 genopførtes 3 avlslænger efter en brand. Nu er hele gården nedrevet.

Skove

På området har der tidligere været væsentlig mere skov end i dag, især på Munkerodgårdenes jorder og området syd for Middelfartvej. I 1787 omtaltes bonden på Krogshøjgård som kgl. skovrider.

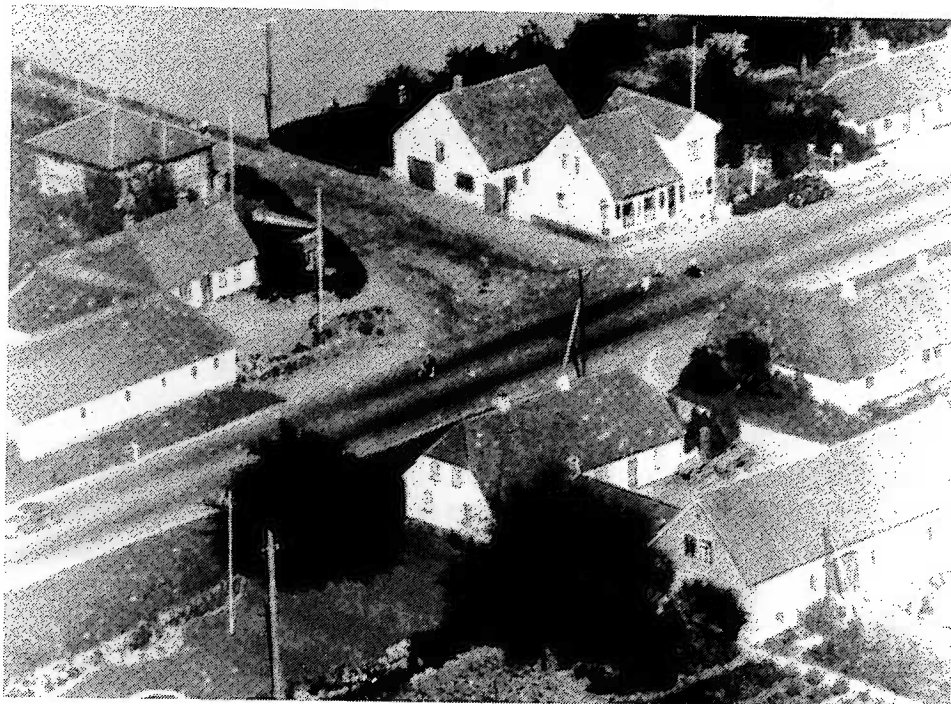
Teglværksdrift

På Teglværksgården og på Eriksminde, kaldet Lille Ellegård, blev der i mange år drevet teglværk, dog ikke som det vi i dag forstår ved teglværk. Man flyttede dengang efter leret og byggede brændeovne de forskellige steder. Der er fundet munkestensrester på Lille Ellegårds jorder, så måske har der her været lavet sten til kirken.

Sagn

Til den tidligere tids historie hører også beretningen om en hellig kilde i Stegsted. Sagnet fortæller, at 3 jomfruer en morgenstund på vej tilottesang, formentlig i Paarup kirke, blev myrdet af røvere på dette sted, hvor der på den tid har været buske og tæt underskov kaldet Stegsted Ris. Kilden findes endnu ved Mosegården lige ved vejen, hvor den forsyner en branddam med vand.

*Stegstedvejs
udmunding i
Middelfartvej*

Landsbyen

Bytomten er delvis bevaret. Bortset fra små reguleringer er vejforløbet af Stegstedvej og Munkerodgyden det samme.

I gammel tid snoede landevejen fra Odense til Middelfart sig ud og ind gennem Bolbro, Stegsted og op gennem Vejrup. Den fik sin første udretning i 1856. Derved blev bl.a. Ellegårds jorder gennemskåret og noget solgt fra til forskellige ejendomme.

Udviklingen til egentlig landsby med huse og virksomheder er hovedsageligt sket i slutningen af forrige århundrede og i første halvdel af dette. Bebyggelse er for det meste foregået ved Stegstedvej og ved Middelfartvej, hvor Stegstedvej og Ellegårdsvej udmunder. Seneste udbygning er en lille udstykning på en halv snes grunde ved et lille vænge vest for Stegstedvej.

Skole

I 1936 besluttede Paarup sogneråd at oprette en forskole i Stegsted. Den startede samme år i en stue på Stegstedgård, men allerede i 1939 opførtes en forskolebygning ved Stegstedvej. Den blev nedlagt som skole i 1963, hvorefter børn fra Stegsted skulle gå i Paarup skole.

Vandforsyning

Stegsted fik vandværk i 1961, medens kloakering med et lille rensningsanlæg blev gennemført i 1964. Vandværket blev nedlagt i 1992. Vand leveres nu fra Odense Vandforsyning.

Erhvervsudvikling

I tiden op til og nogle år efter anden verdenskrig var Stegsted en aktiv og levende landsby. Foruden landbrugene og gartnerierne var der 2 købmænd, brød- og mælkeudsalg, barber, herreskrædder, skomager, træskomager, bødker, røgeri, børstenbinder, cykelsmed, 1 snedkermester, 3 murer mestre, 1 brøndgraver og 1 væver. Desuden var der en smedje, hvor Stegsted Maskinfabrik startede med fabrikation af enkeltradrenser. Fabrikken flyttede senere til Tommerup og blev landskendt under sit oprindelige navn.

Skole

I 1936 besluttede Paarup sogneråd at oprette en forskole i Stegsted. Den startede samme år i en stue på Stegstedgård, men allerede i 1939 opførtes en forskolebygning ved Stegstedvej. Den blev nedlagt som skole i 1963, hvorefter børn fra Stegsted skulle gå i Paarup skole.

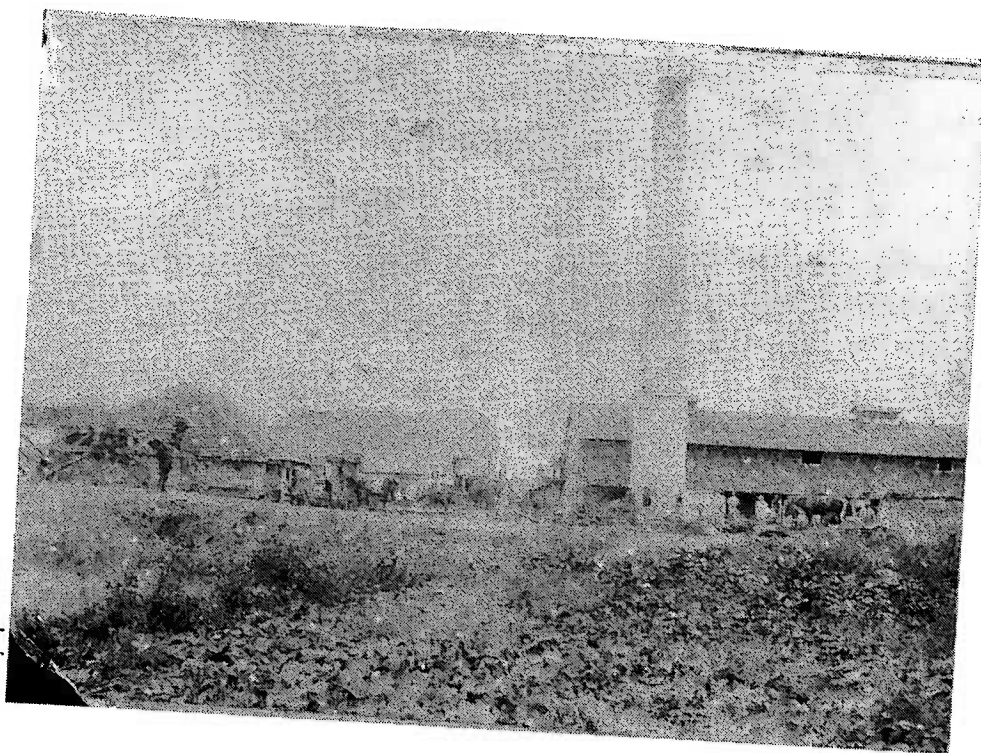
Vandforsyning

Stegsted fik vandværk i 1961, medens kloakering med et lille rensningsanlæg blev gennemført i 1964. Vandværket blev nedlagt i 1992. Vand leveres nu fra Odense Vandforsyning.

Erhvervsudvikling

I tiden op til og nogle år efter anden verdenskrig var Stegsted en aktiv og levende landsby. Foruden landbrugene og gartnerierne var der 2 købmænd, brød- og mælkeudsalg, barber, herreskrædder, skomager, træskomager, bødker, røgeri, børstenbinder, cykelsmed, 1 snedkermester, 3 murer mestre, 1 brøndgraver og 1 væver. Desuden var der en smedje, hvor Stegsted Maskinfabrik startede med fabrikation af enkeltradrenser. Fabrikken flyttede senere til Tommerup og blev landskendt under sit oprindelige navn.

Endnu en stor fabrikation havde sin oprindelse i Stegsted. På Teglværksgården lavede den senere så kendte konserverdirektør Mads Rasmussen allerede som 10-12 årig eksperimenter med henkogning af frugt. I 1888 startede han, efter et studieophold i USA, i et udhus på sin fars teglværk en forsøgsfabrik til henkogning af frugt og brygning af frugtvin. Allerede samme år opnåede han på Den store nordiske Landbrugs-og Industriudstilling i København højeste udmærkelse for sine henkogningsprodukter. Fabrikken voksede og flyttede til Fåborg. I 1906 blev Mads Rasmussen udnævnt til Ridder af Dannebrog og i 1912 til etatsråd. Mads Rasmussen var en stor kunstmæcen. Han byggede bl.a. Fåborg Museum. Desuden skænkede han Paarup sogn et bibliotek og oprettede en fond til dets drift.

Et af de eneste eksisterende billeder af Stegsted Teglværk

I 1950 udvidedes det militære område i Bolbro. Det gik ud over 9 ejendomme, hvoraf enkelte blev helt nedlagt. Ca. 200 tdr. land blev udlagt til militær øvelsesplads.

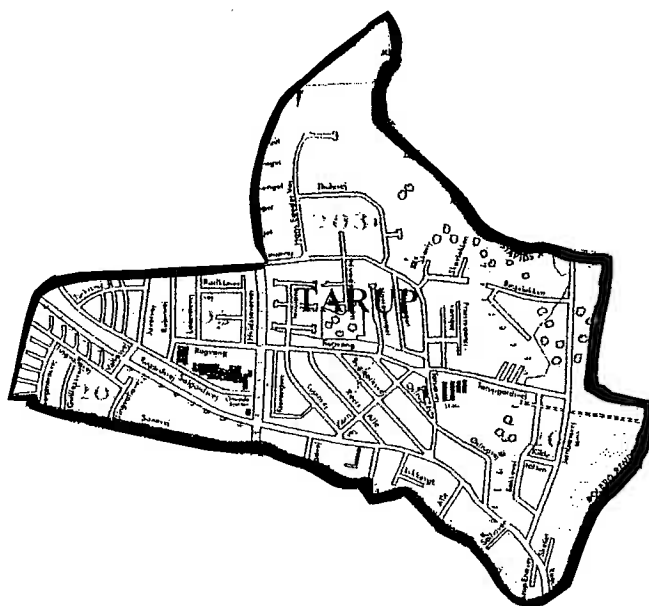
I forbindelse med en udvidelse af hovedlandevejen, midt i halvtredserne, blev den første købmandsbutik nedlagt. Den anden blev nedlagt i 1970. I dag er alle forretninger, håndværk og de fleste virksomheder væk.

Af tilbageværende erhverv i området er selvfølgelig landbruget, herunder to gartnerivirksomheder. Desuden er der en vognmandsforretning, 3 maskinvirksomheder, et rejsebureau, en virksomhed for elektrogalvanisering og en anlægsgartnerivirksomhed. Endelig er der i Teglværksgården afdelingskontorer for et af landets største entreprenørfirmaer.

Stegsted Forskole ca. 1957

Tarup

*

Områdets afgrænsning

Tarup er navnet på den østlige del af Paarup sogn. Afgrænsningen af området er: Stavids Å, Bolbro Rende mod øst og syd om Rugårdsvej, Saxovej, vest om Bergthorasvej, Dansk Blindesamfunds etagehuse, Tingvallagården, mod nord til Solgårdsvej og Tarupvej-Rismarksvej til Stavids Å. Denne afgrænsning er en følge af bebyggelsesudviklingen og ikke helt i overensstemmelse med den oprindelige vestgrænse for Tarupgårds jorder lidt vest for Rismarksvej.

Oprindelse

Bynavnet Tarup kan følges tilbage til 1510 med navnet Taroppe, og det optræder i Frederik I's danske registrant af 1528 med samme navn. Ved et mandtal i 1610 benævnes byen Tarup og i matriklen i 1664 som Tarupbye. Navnets oprindelse kendes ikke helt bestemt. Det kan være efter et mandsnavn, men kan også stamme fra gammeldansk "Thak" (tagrør) og "torp" (udflytterbebyggelse).

Tarup by har fra begyndelsen af 1500-tallet til slutningen af 1700-tallet kun bestået af 5 gårde, hvoraf 4 var ejet af kronen, mens kun en var i privat eje, nemlig Tarupgård. Først fra slutningen af 1700-tallet er der registreret nogle få huse.

Landsbyen og dens udvikling

Omkring 1920 var Tarup stadig en lille landsby med 4 gårde og nogle få mindre ejendomme med lidt jordtilliggende. Et par af disse lå ved Rugårdsvej. Desuden var der langs Rugårdsvej nogle få villaer og huse. Fra det østlige byskel til Husmandsskolens Allé (nu Jeppe Aakjærs Allé) bl.a. Vesta, Kronsbergers cykelforretning, Hera og Allerød (Tarup Kro, der blev nedrevet i 1999), og fra Husmandsskolens Allé, hvor der lå en købmandsforretning, til det yderste hus Fløjtenborg ved Rismarksvej, var der ligeledes nogle få huse og 2-3 gartnerier. I byen var der et par håndværkere, en kreaturhandler og et par hestehandlere. Helt fuldstændig er beskrivelsen ikke, men det fremgår ved sammenligning, at Tarup endnu på det tidspunkt er den mindste af Paarup sogns byer.

Den egentlige bymæssige udvikling begyndte i tyverne med udstykning af først og fremmest Tarupgårds jorder. Udviklingen gav allerede i 1925 anledning til oprettelse af Tarupforeningen, (nu Paarupforeningen), der også dengang var meget aktiv i varetagelsen af beboernes interesser: gasforsyning, gadebelysning, trafik m.m.

Først i 60'erne, da der var ved at komme gang i byggeriet, tog en kreds af borgere, støttet af Tarupforeningen, initiativ til at skaffe tilslutning til, at Paarup kommunale Fjernvarme kunne oprettes.

Et kendt samlingssted i Tarup var Hjemmebageriet, Rugårdsvej 159. Ejendommen er nu indrettet til kontorformål.

Det var i Tarup på Lykkevænget 13, kommunen oprettede sit første kommunekontor i 1937.

Trafik.

Nordfynske Jernbanes tog fra Odense til Bogense kørte gennem Tarup. Der, hvor Kronsbjergs biludstilling nu ligger, lå Snapind Station. Banen blev indviet i 1882. Den var beregnet til både person- og godstransport, bl.a. af fisk fra Nordfyn. Stationen var samtidig ledvogterhus for bommene ved Rugårdsvej. Der var togafgang ca. hver time fra kl. 5 til 23, og hver gang skulle de manuelt betjente bomme ned og op. Fra 1957 var Snapind station samtidig postindleveringssted, indtil banen blev nedlagt i 1966. Stationsforstanderen havde således en lang arbejdsdag. Efter nedlæggelsen købte Paarup kommune banearealet, solgte stationsarealet til biludstilling og udlagde banestrækningen til cykel- og gangsti.

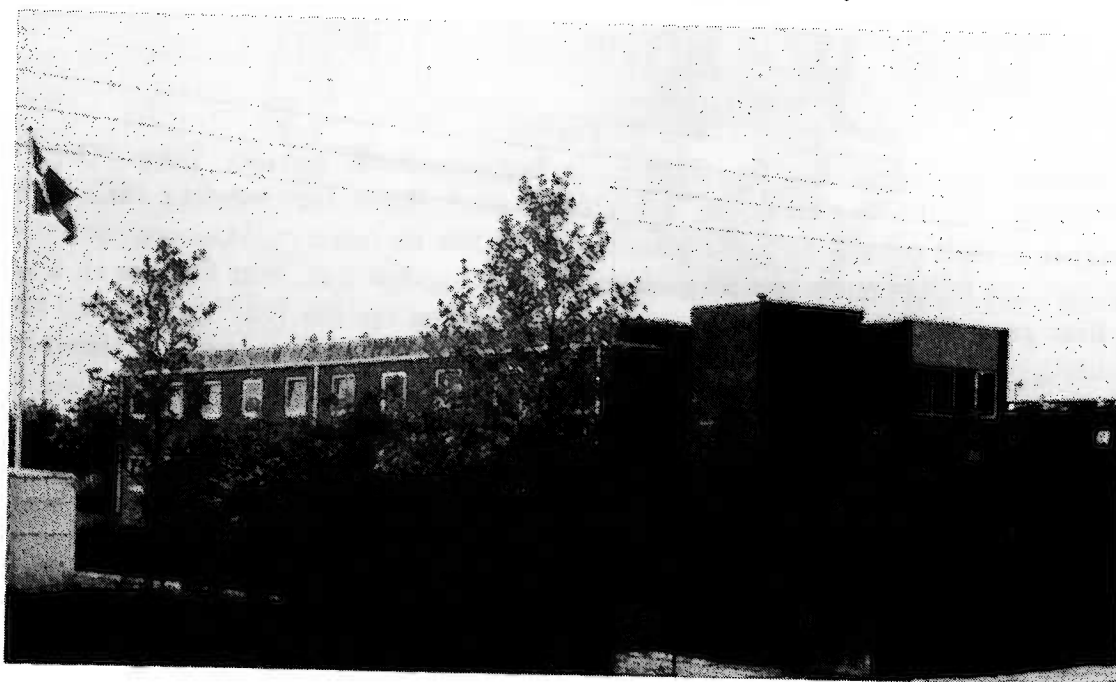
Banen var før bybussens tid eneste offentlige befordringsmiddel til Odense. Odense Omnibus A/S åbnede 1924 en linie fra Flakhaven til Tarup med endestation på hjørnet af Tarupvej og Rugårdsvej (ud for HEP-cykler). Pladsen blev i folkemunde døbt Paraplyen, idet der var opstillet et paraplylignende læskur. Omnibusselskabet ophørte i 1952, og Odense Bytrafik overtog driften og etablerede en buslinie 2 til Tarupvej/Paraplyen. I 1959 blev linie 2 forlænget til Rismarksvej, i 1964 til Vølvesvej, og i 1970 blev den forlænget og delt i en linie til Tarup Vest og en til Tarup Nord. Fra 1973 blev linie 2 igen omlagt og forlænget yderligere med ny endestation i Slukefter.

I 1968 etablerede Paarup kommune en lokal buslinie med timedrift på hverdage. Den fik dog en kort levetid, idet den blev indstillet ved kommunesammenlægningen, da linie 2 blev forbedret. Senere kom der en ringlinie ad Rismarksvej forbi Tarup centret.

Plejhjem og ældreomsorg

Som nabo til rådhuset opførtes alderdomshjemmet Solgården. Det blev taget i brug 1. september 1959. Med 24 beboerværelser og bestyrerbolig var den samlede udgift ca. 750.000 kr. Kommunens ældre kunne den gang, efter eget ønske, få ophold på hjemmet, hvor der var mulighed for at medvirke i det daglige arbejde eller i hjemmets hobbyrum.

Solgården 1984

Som led i det forebyggende arbejde for ældre indrettedes, før kommunesammenlægningen, Tarup Omsorgscenter på Eddavej 6. Arbejdet her har i adskillige tilfælde forhindret eller udskudt indlæggelser på plejhjem. Omsorgscentret blev nedlagt i 1998 i forbindelse med omlægning af plejedistrikterne.

Præstegården

Da sognet i 1816 fik egen præst skulle der skaffes en bolig til ham. Der blev derfor købt en gård i Tarup. Den østre af gårdens fire længer blev nybygget med et stuehus af bindingsværk og stråtag, men først i 1832 kunne der flytte en præst ind. Senere blev den vestre længe revet ned, så der blev fri udsigt mod vest. Der var præstegård her indtil 1941.

I præstegården er der nu indrettet et handicapcenter med dagaktiviteter, og der er på gårdens arealer opført boliger for handicappede.

Børnehaver

Med den eksplosive udvikling i tresserne fulgte også et behov for børnehaver. Midt i tresserne blev den første, Tarup Børnehave, Tarupgårdsvej 11, taget i brug. 3-4 år senere fulgte Tingvallagården på Tingvallavej 69. I denne periode var der indrettet midlertidigt fritidshjem i FDF's hus på Tarupgårdsvej 9.

Skolerne

Endnu omkring 1920 var der kun en ret gammeldags landsbyskole helt ude i Paarup. Men da en tidligere forskolelærerinde, der sammen med sin mand var flyttet ind i deres nybyggede hus Skrænten, nu Skellet 9, ønskede at undervise sine egne børn, oprettede hun samtidig en privat forskole for nogle få børn. Med nybyggerne voksede børnetallet i Tarup, og i 1927 blev der antaget en hjælpelærerinde.

Tarup Skole 1933

Tilgangen var så stor, at der måtte bygges nyt, og i 1930 tog man Jernbanevej 11 i brug. Her blev indrettet 2 klasseværelser, gymnastiksal i kælderen og 2 lærerindejigheder i tagetagen. De større børn undervistes her til deres 14. år. Lærerstaben var på 4, og børnetallet voksede de næste par år til 100-150.

*Inger Nielsen og
Karen Pedersen
med børn. Tarup
Privatskole,
sommeren 1929*

1933 blev der så bygget en kommuneskole mellem Tarupvej og Østrupvej. Tarup Privatskole på Jernbanevej 11 fortsatte kun kort tid herefter, da stort set alle elever flyttede over på kommuneskolen sammen med nogle af lærerne.

Udviklingen var blevet roligere, og børnetallet voksede langsomt, indtil det i halvtredserne igen tog fart, så det blev nødvendigt med en udvidelse af Tarup skole. Det blev til opførelse af Tarup ny skole, hvis første afsnit blev taget i brug i 1962.

De kommende år fortsatte man udbygningen af skolen. Den nye skole var bl.a. indrettet med skoletandklinik. Som en af de første kommuner på Fyn indførte Paarup kommune småbørnstandpleje.

Andet byggeri

På kirkegrunden på hjørnet af Solgårdsvej og Vøvesvej blev Taruphus bygget. Det var en midlertidig pavillon, der rummede både kirkesal og kirkekontor. Desuden benyttedes lokalerne til forskellige kulturelle arrangementer.

Taruphus blev i 1994 erstattet af Paarup Sognegård, der bliver flittigt benyttet. Den har fået stor betydning ikke kun for sognets borgere, men også for borgere uden for sognet.

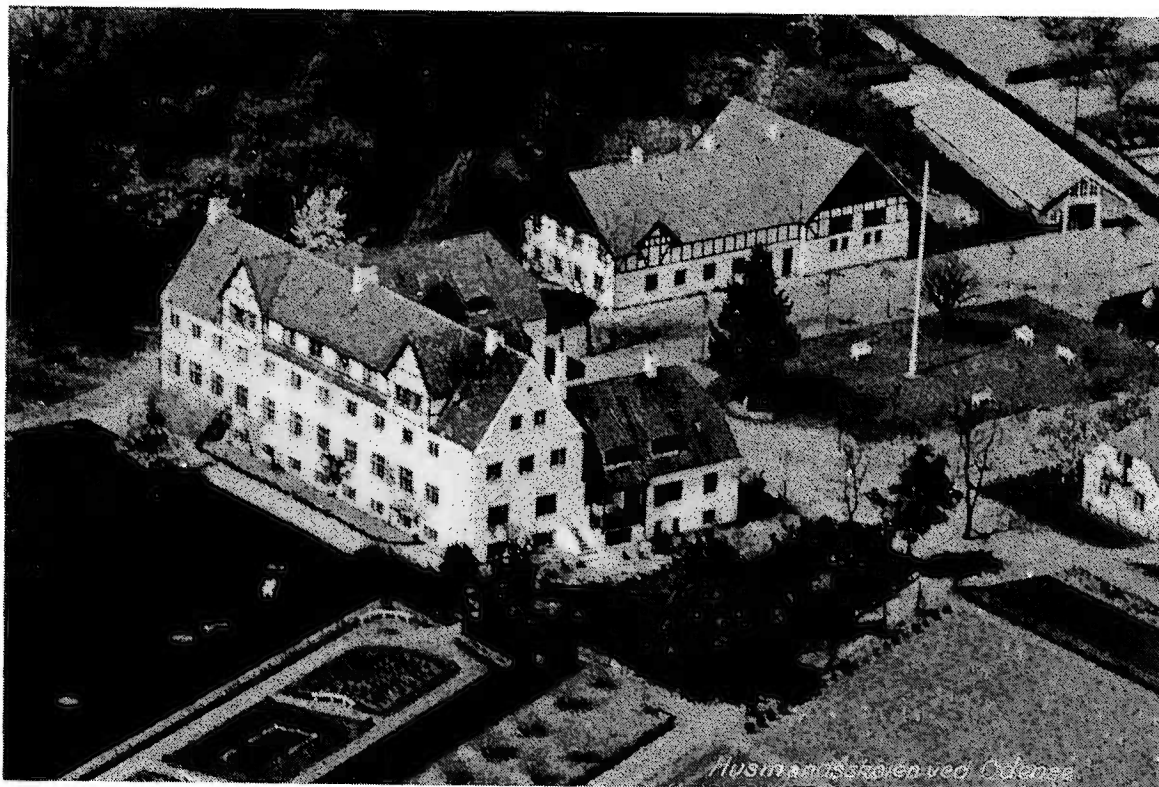
Husmandsskolen

Fyns Stifts Husmandsskole var op til 2. verdenskrig et stort aktiv for Tarup. Skolen lå for enden af Husmandsskolens Allé (senere omdøbt til Jeppe Aakjærs Allé). Skolen var egentlig beliggende uden for Tarup, idet bygrænsen krydsede alléen, men indkørslen lå i Tarup.

Besættelsen blev et sort kapitel i skolens historie, idet den blev beslaglagt til hovedkvarter for Gestapo. Aktiviteten her blev efterhånden så voldsom med arrestationer og tortur, at modstandsbevægelsen på Fyn anmodede den engelske ledelse om at få skolen bombet.

Den 17. april 1945 kl. 16.05 kom angrebet, og skolen blev fuldstændig ødelagt tillige med ca. 20 huse i Husmandsskolens Allé og på Østrupvej. Ca. 150 huse blev beskadiget. Desværre blev flere familier i kvarteret omkring skolen hårdt ramt, idet en følge af luftangrebet var, at 9 beboere mistede livet, medens ca. 20 blev sårede.

Skolen blev ikke genopført. I stedet opførtes nogle få år senere Nordisk Landboskole på Rugårdsvej 286.

Fyns Stifts Husmandsskole

Forretningslivet

Tarups udvikling gav grobund for et rigt forretningsliv, som kulminerede i slutningen af halvtredserne. På næsten hvert andet gadehjørne lå der en forretning af en eller anden slags. Samtidig havde en del småhåndværk og småindustrier en god periode. Købmandsbutikkerne dominerede med 11 af slagsen. Specialforretninger var også rigt repræsenteret, der var bl.a. 4 tricotageforretninger, 3 blad- og tobaksforretninger, 3 grønthandlere, 3 bagere, 3 herrefrisører, samt adskillige kørende forretninger med f.eks. brød, mælk, slagtervarer og grønt. Omkring 1960 var der 46 forskellige forretninger, 11 håndværksmestre og 14 andre selvstændige erhverv så som gartnere, møbelfabrikanter, maskinfabriker og vognmænd.

Efter 1960 begyndte supermarkederne at vinde indpas. Da beboerne var blevet mere mobile, var en stor del af handlen ved at flytte til Odense, selv om Tarup havde en af Odenses første selvbetjeningsbutikker. Det blev derfor aktuelt for Paarup kommune at planlægge et butiks-center. I et godt samarbejde med erhvervslivet blev opførelsen af Tarup Center påbegyndt i 1967. I 1968 fandt indvielsen af l. afsnit sted. Det var provinsens første overdækkede butikscenter, og der var stor interesse for centret i offentligheden. Med udvidelser i 1972, 1976 og i 1986 samt en gennemgribende modernisering i 1987 fremstår Tarup Center som et moderne og tidssvarende butikscenter med 43 specialbutikker og et supermarked fordelt på ca. 20.000 m².

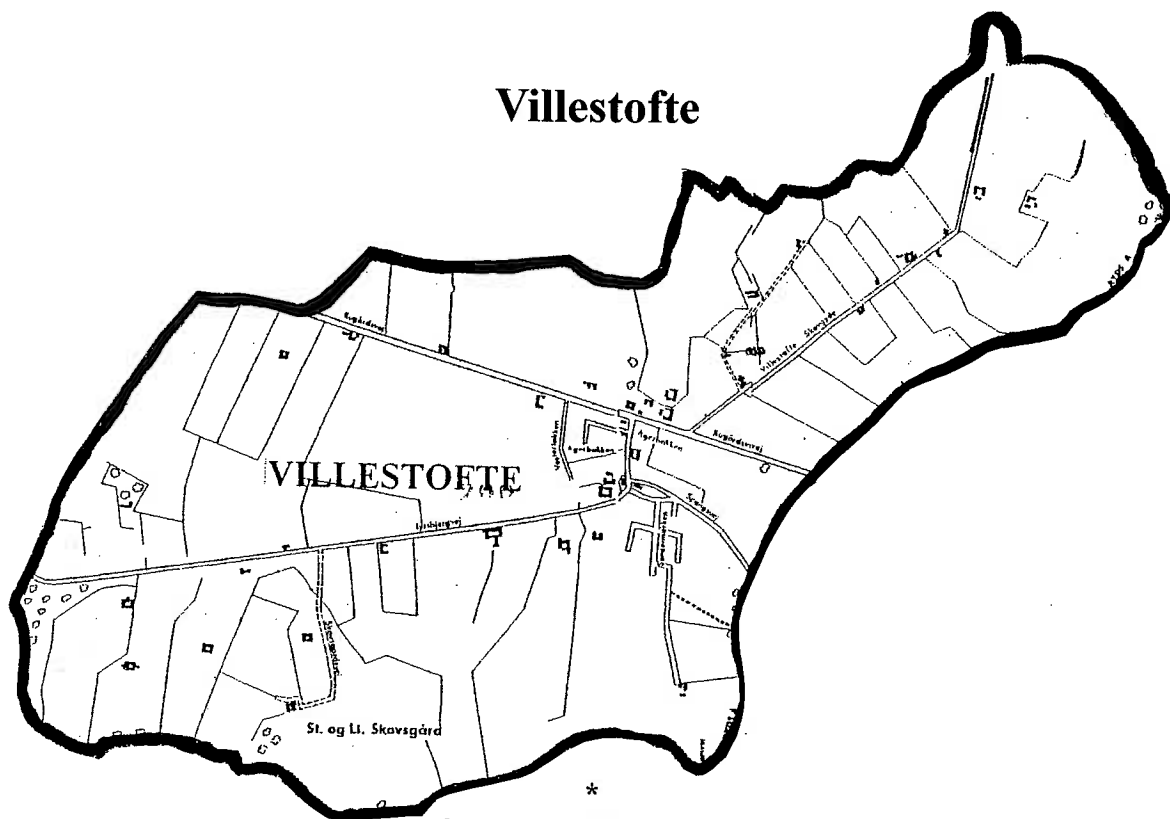
Men udviklingen i tresserne betød desværre også, at mange af de små forretninger måtte lukke. Den voksende serieproduktion fik følger for mange små virksomheder. Her var kommunen også på forkant med udviklingen, idet der blev udlagt arealer ved Thulevej og Hans Egedes Vej. Dette trak nogle større virksomheder til. Området er i dag fuldt udbygget, og det samme gælder det øvrige Tarup, hvor der kun er enkelte ubebyggede grunde tilbage.

Tarup Center fra en utraditionel synsvinkel.

Vandforsyningen

Andelsselskabet Tarup Vandværk blev oprettet i 1933. Selskabet startede med 81 andelshavere. Det første vandværk blev bygget ved Jernbanevej for en pris af 3315 kr. Vandværket udpumpede det første år 36000 m³ vand fra een boring. Andelsindskuddet var på 10 kr. og vandprisen 12 øre pr m³ eller 5 kr. for den første hane og 2 kr. for de efterfølgende. I 1938 kunne værket på Jernbanevej ikke klare vandforsyningen mere. En ny pumpestation (den nuværende) blev bygget i Pilevangen. Den er senere blevet udvidet flere gange. Sidste gang i 1987-1989 for ca. 5 mill. kr. Den forsyner nu ca. 2600 parcelhuse, 600 lejligheder og lidt industri. Udpumpningen var i 1992 ca. 575000 m³ årligt fra 11 boringer. Andelsindskuddet var 8370 kr. og prisen pr. m³ vand 3,35 kr.

Områdets afgrænsning

Villestofte er navnet på det nordvestligste ejerlav under Paarup sogn i Odense herred og Odense kommune. Det afgrænses mod vest og nord af Korup sogn og mod nordøst af Stavidså og mod øst og syd af Rydså.

Oprindelse

Villestofte er nævnt som landsby så langt tilbage som år 1386 under navnet Hillestoft. I løbet af de følgende århundreder har navnet haft flere varianter, der er endt i det nuværende Villestofte. Første del af navnet er formentlig afledt af et mansnavn fra gammeldansk (1100-1500), Willar, der er kendt fra oldtysk og oldengelsk. Bebyggelsesnavne på -toft menes dannet allerede i vikingetiden.

Arkæologi

Arkæologisk har Villestofte ikke meget at byde på. I 1938 blev der dog fundet et velbevaret rensdyrskelet ved Tyrbjerg. Skelettet stammer fra den sene istid og er altså ca. 11.000 år gammelt.

Historie

Stedet har formentlig været bebygget siden sidste del af vikingetiden. Den væsentligste bebyggelse har hovedsagelig været samlet midt i området omkring Rugårdsvej, Tyrbjergvej og Skovgyden.

I flere århundreder (fra ca. 1500 til udgangen af 1700-tallet) var bebyggelsen temmelig konstant nemlig 13-15 gårde og ganske få huse. I 1300-tallet havde sortebrødrene i Odense erhvervet gods i Villestofte. Senere kom også Skt. Hans Kloster og Skt. Knuds Kloster til. I 1664 lå 12 ud af landsbyens 14 gårde under kronlenene, Odensegård, Skt. Hans Kloster og Odense Hospital.

Som et kuriosum fra den tid kan nævnes: I 1675 var det ikke lykkedes for magistraten i Odense at skaffe egnede artillerikuske. I 1676 blev det derefter pålagt at skaffe ti brugelige artillerikuske inden 14 dage. Magistraten antog bl.a. nogle unge mænd fra Villestofte.

I september 1681 var kong Christian V med følge på besøg i Villestofte for at bese egnen. Efter landboreformerne i sidste halvdel af 1700-tallet gik gårdene lidt efter lidt over til at være selveje. Overgangen til selveje var dog først afsluttet omkring midten af 1800-tallet. I denne overgangsperiode steg antallet af gårde til 25 ligesom antallet af huse steg stærkt.

I 1511 var der 15 gårde.

I 1664 var der 14 gårde og 4 huse.

I 1688 var der 14 gårde og 1 hus med jord og 5 huse uden jord.

I 1774 var der 13 gårde og 14 huse.

I 1844 var der 25 gårde og 24 huse med jord og 6 huse uden jord.

I 1903 var der 25 gårde og 43 huse med jord.

Kriterierne for registreringen synes ikke at have været helt ens fra gang til gang. Forøgelsen og antallet af ejendomme med jord skyldtes for en del nok deling af gårde i forbindelse af arvefølgen, hvad der tidligere ikke var ualmindeligt. Stigningen i antallet af ejendomme påvirkede selvsagt også befolkningstallet der steg fra 155 til 350.

I 1787 registreredes 112 voksne og 43 børn.

I 1845 registreredes 227 voksne og 123 børn.

I 1901 registreredes 262 voksne og 100 børn.

Villestofte har som så mange større landsbysamfund også haft en stævneplads. Den lå, hvor Spangsvej (førhen Møllergyden) indtil midten af tresserne mandede ud i Tyrbjergvej, ca. 30 m syd for, hvor den udmunder nu. Et maleri af stedet med det store stævnetræ og stenene omkring det har hængt i Paarup forsamlingshus, men det er desværre forsvundet derfra. Et horn til sammenkald til møde opbevares i en montre på Paarup skole. Endnu for 50 år siden kaldtes stedet i folkemunde "Stævnet".

Stævnegården

Mod vest parallelt med Rugårdsvej, syd for denne skærer Tyrbjergvej sig gennem Villestofte med gårde og huse på begge sider. Tyrbjergvej er en gammel vej, som har fået sit navn efter en karakteristisk høj mod vest. Højen er en moræneaflejring, af grus og sten, som i

gammel tid forsynede gårde og huse med disse materialer. I engene langs Rydså, syd for Tyrbjergvej, var der i sidste halvdel af 1800 tallet op til ca. 1920 en skydebane, hvor man øvede sig i våbenbrug. Man ville ikke opleve et nyt 1864. Man kan stadig finde projektiler fra dengang i engene. Man anvendte de samme geværer, som den danske hær benyttede ved Dybbøl i 1864.

På en af gårdene er der beretninger om, at man der omkring år 1900 havde en husflids-skole, hvor unge mennesker kunne dygtiggøre sig.

I perioden år 1920-1940 blev der startet flere gartnerier og frugtplantager, som stadig eksisterer. Men byen trængte sig på, og mange ejendomme overtoges efterhånden af folk, som havde deres arbejde i byen.

En del af gårdene i Villestoftede havde en lille skovlod ude i Spidsskoven, der ligger øst for Damgårdene for enden af Skovgyden. Disse skovlodder forsynede gårdene med brænde. I skoven ligger et lille hus, Spidshuset, der kort før 2. verdenskrig blev erhvervet af medlemmer af Skt. Georgsgilderne. Huset ligger så afsides, at det under krigen blev benyttet til bl.a. tømning af nedkastede våbencontainere. De tømte containere blev skjult på loftet. De senere

Galgemøllen

år har huset haft private ejere. Den nuværende ejer er i gang med en gennemgribende og tiltrængt restaurering.

Mod vest ligger der ved Rugårdsvej en lille bakke med en mølle. Omkring den er der fundet temmelig mange skeletrester. Det fortælles, at der har været opstillet en galge her, og derfor kan det være nærliggende at tro, at skeletresterne stammer fra hængte forbrydere. Møllen har i hvert fald fået navnet Galgemøllen, og bakken kaldes Galgebakken. Rugårds Landevej var fra 1400-tallet hovedfærdselsåren tværs over Fyn, og der har formentlig været opstillet en galge på bakken, en gammel dansk mil fra Odense bys centrum. Som dødsstraf benyttede man indtil 1771 hængning, bl.a. for tyveri. Derefter gik man over til halshugning.

Møllerne

Et landsbysamfund med så mange gårde har også haft brug for møller til maling af korn. Villestofte har haft to. Galgemøllen blev bygget i 1817.

Møllen er en hollandsk vindmølle, en mølletype der holdt sit indtog i Danmark omkring år 1800. Da Galgebakken ikke mere benyttedes som retterplads, var det nærliggende at bygge møllen her, hvor vinden blæste frit. I 1850 brændte møllen i et glødende ildhav, men den blev genopbygget. Sammenlagt har møllen malet korn til føde for dyr og mennesker i 138 år. Møllen er stadig velbevaret og ses i den vestlige del af Villestofte syd for Rugårdsvej. Den anden mølle, Kildemøllen, er nedrevet. Den fik navn efter en kilde, der var på stedet. Møllen lå syd for Spangsvej på bakken (Møllebakken) mellem Tyrbjergvej og Rydså. Den blev bygget i 1900. Den har sin særlige historie, idet den i nogle år også fungerede som elektricitetsværk. Endvidere har der været købmand her.

Forsyningsvirksomheder

Elforsyningen i Villestofte startede i år 1909 med strøm fra Kildemøllen, der også leverede strøm til både Paarup og Snekstrup. Møllen stoppede strømproduktionen i år 1919, da der kom strøm fra Odense Elektricitetsselskab.

Det lokale elektricitetsselskab, der dannedes fra starten, eksisterer stadig under navnet Paarup Elforsyning. I dag er det et rent distributionsselskab.

Vandforsyningen til hovedsagelig Villestoftes bymæssige område blev leveret fra et privat vandværk. Sidst i tresserne blev værket overtaget af Paarup kommune, der lavede nogle nye borer og foretog nogle forbedringer af vandforsyningen, ligesom forsyningsnettet blev udvidet. Efter kommunesammenlægningen i 1970 blev der foretaget en sammenkobling med Odense vandforsyning, der nu dækker forsyningen i området.

Jernbanen

Nordvestfynske jernbane og dermed Villestofte station med postekspedition blev sat i drift i 1910. Jernbanen og postekspeditionen gav en udvikling i mere bymæssig retning. Banen indstillede driften i 1966, men postekspeditionen fortsatte i den tidligere stationsbygning til 1984.

Byudviklingen

Den oprindelige bebyggelse - gårdene - var placeret i en landsby omkring nogle få veje og anlagt i perioden mellem vikingetid og middelalder. Vejene var Rugårds Landevej (nu Rugårdsvej), Tyrbjergvej, Møllergyden (nu Spangsvej), Søndermarken og Skovgyden. Dette vejssystem er stort set bevaret bortset fra en mindre forlægning af Spangsvejs tilslutning til Tyrbjergvej. Der er sket udvidelse af vejene, og Skovgyden indgår delvis i det stisystem, der etableredes i forbindelse med den igangværende udbygning nord for Rugårdsvej.

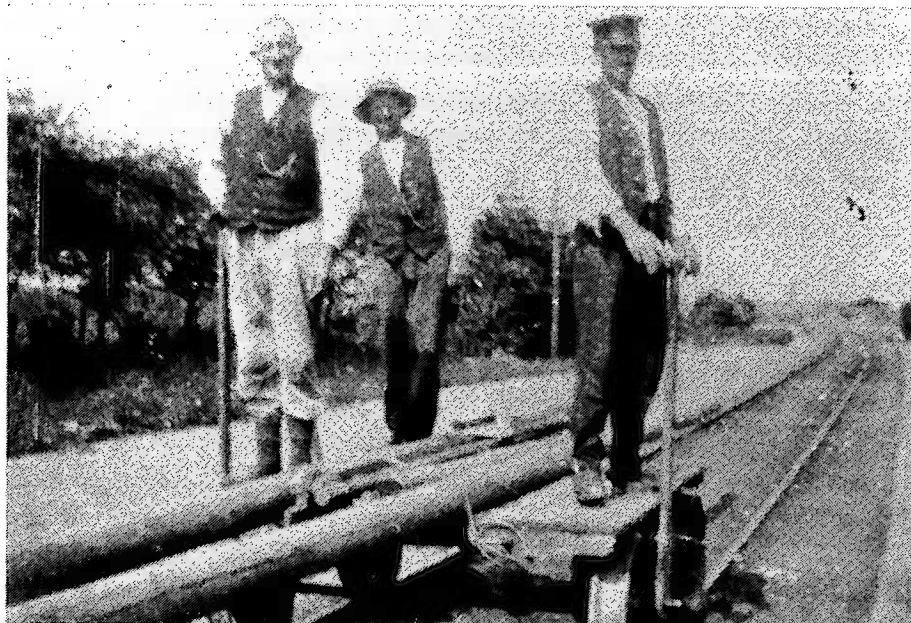
Fra middelalderen og til omkring år 1900 skete der næsten en fordobling af antallet af gårde, og der opførtes ca. 40 huse, de fleste med et mindre jordtilliggende. Denne tilvækst betød godt og vel en fordobling af befolkningstallet. Men først i det 20. århundrede skete der en egentlig bymæssig vækst, vel først og fremmest forårsaget af Nordvestfynske Jernbane, der blev sat i drift i 1910 med station og postekspedition.

Væksten skete hovedsagelig ved stationen og langs Rugårdsvej inden for den eksisterende bytomt. Denne ny bebyggelse ændrede karakteren af det oprindelige bondesamfund, idet der også kom andre erhverv til.

Den nye bebyggelse ved Søndermarken er opført i begyndelsen af 70-erne, ligesom plejehjemmet er bygget i denne periode.

I januar 1987 vedtog Odense byråd en lokalplan for området nord for Rugårdsvej omkring Villestofte Skovgyde. Området var allerede udlagt til bolig og erhverv af Paarup sogneråd før kommunesammenlægningen i 1970. Efter lokalplanen er der udlagt et par mindre områder til erhverv og service, men størsteparten er udlagt til lav boligbebyggelse og grønne områder, og den eksisterende bebyggelse kan bevares.

Områdets landskabstræk og en del af de eksisterende hegn og skel, der går tilbage til udskiftningstiden fra 1781, skal bevares. Udbygningen har været i gang i nogle år. Der regnes med opførelse af omkring 500 boliger.

*Jernbanearbejdere
ved
Villestofte Station*

Skoleforhold

Børn fra Villestofte har altid hørt til Paarup skole og, før dens opførelse, til Rytterskolen i Snestrup. I begyndelsen af sidste århundrede gik børnene fra det yderste Villestofte dog i skole i Korup. Det skyldtes en bestemmelse om, at ingen børn måtte have mere end 1/4 mil til skole.

I Villestofte blev der opført en forskole i 1936 til de 2 første årgange af børn, men skolen blev nedlagt igen i 1963. Skolen havde til huse i ejendommen Tyrbjergvej 3.

Trafikal betjening

Trafikalt var der tidligere ingen offentlig betjening bortset fra rutebilen, der passerede på Rugårdsvej og Nordvestfynske Jernbane. Efter kommunesammenlægningen og områdets udbygning er kvarteret busbetjent af Odense Bytrafik, med buslinier ad Rugårdsvej og Spangs-

vej, som dækker det oprindelige Villestofte på tilfredsstillende måde, medens det store nye boligområde nord for Rugårdsvej betjenes af servicebusser med timedrift på hverdage men kun til sidst på eftermiddagen. Her kunne man godt ønske en bedre betjening.

Erhvervsudvikling

Fra Villestofte landsby skete der ved landboreformen i 1781 (kaldet udskiftningen) kun udflytning af et par gårde formentlig Gl. Damgård og Skovsgård. Den sidste lå først længere ude på marken sydvest for, hvor den nuværende Skovsgård ligger.

Villestofte forblev derfor et ret samlet landsbyområde, der har formået at være selvhjulpet i takt med den udvikling, der skete helt op til de første årtier efter 2. verdenskrig. Det vidner de mange erhverv, der foruden landbruget har været i området stærkt om. Der kan nævnes: 1 murer, 1 tømrer, 3 snedkere, 1 bødker, 1 karetmager, 1 brøndgraver, 2 malere, 2 skræddere, 5 købmænd, 2 bagere, 2 frisører, 1 skomager, 1 tricotagehandel, 1 cykelsmed, 2 vognmænd, 4 gartnerier, 1 anlægsgartner og 1 autoophugger og en betonvarefabrik.

Bysamfundets vækst er fortsat, og netop nu foregår en større bymæssig udbygning, men de store ændringer, der er foregået i erhvervsudviklingen i retning af større erhvervsenheder og mere automatisering, har medført lukning af mange små virksomheder, og det er gået hårdt ud over Villestofte. Således måtte den sidste af købmændene lukke i 1971.

Af de erhverv, der nu er i området, er 3-4 af nyere dato, således er der nu: 1 tømrer, 1 vvs-installatør, 1 vognmandsforretning, 1 autoophug og autohandel, 4 mekanikere, 1 møbelforretning, 1 bladforlag, 1 damefrisør, 1 anlægsgartner, 1 frugtavler og et par gartnerier. Hvorvidt der igen bliver basis for dagligvarehandel og flere mindre virksomheder, kan kun tiden vise.

Offentlig service

Den største arbejdsplads i området er Villestofte Plejehjem, der ligger syd for Rugårdsvej med adresse Tyrbjergvej 4. Plejehjemmet blev opført i 1975 med plads til 96 beboere. Tidligere 2-sengsstuer er senere ændret til 1-sengsstuer, så der nu er 72 pladser, nemlig 4 afdelinger med hver 18 pladser. I de 4 afdelinger er der ialt 70 fastansatte (svarende til 63 fuldtidsansatte). Herudover er der tilknyttet 10 sygeplejersker (8 fuldtidsansatte) og 9 aktivitetsmedarbejdere. Sygeplejersker og aktivitetsmedarbejdere virker både på plejehjemmet og i private hjem i området.

Af anden offentlig service er der ved Rugårdsvej en vejgård, der er materiale- og samlingssplads for det kommunale vejvæsen, der betjener området. Desuden er der en bemandet containerplads, hvor områdets beboere kan aflevere hus- og haveaffald.

*

Paarupforeningen

Paarupforeningen er beboerforening for lokalområderne Paarup, Snekstrup, Stegsted, Tarup og Villestoft. Lokalområderne er identiske med den tidligere Paarup kommune. Foreningen blev stiftet 4. februar 1925. Den gik ind i den Tarupforeningen. Det er foreningens formål at varetage fælles interesser, som beboere i den tidligere Paarup kommune har indbragt og over for kommunen eller andre offentlige myndigheder, samt at fremme trivselen i området som en beboervenlig del af storkommunen

Paarup lokalhistoriske Arkiv

Paarupforeningen er støtteforening for Paarup lokalhistoriske Arkiv, hvis formål er at indsamle, registrere og bevare arkivalier, billeder, billed- og lydoptagelser, trykt materiale og andre data med tilknytning til Paarup sogn. Arkivet søger at fremme kendskabet til og styrke interessen for sognets historie.

Hvorfra stammer oplysningerne?

Landsbyregistrering i Fyns amt

Dansk Stednavneleksikon. Gyldendal. 1983

Mundtlige oplysninger fra lokalkendte

Matrikelkort

Generalstabskort

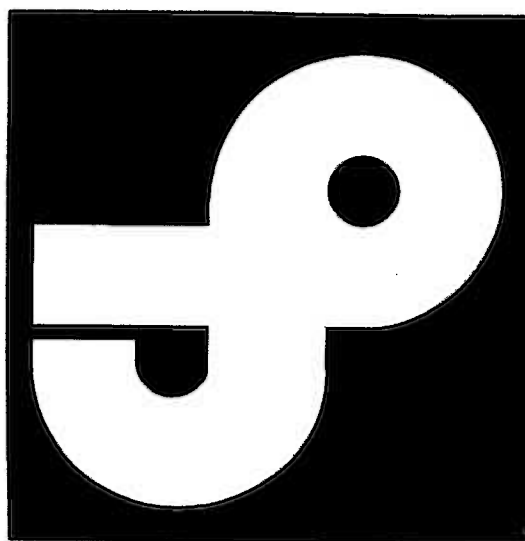
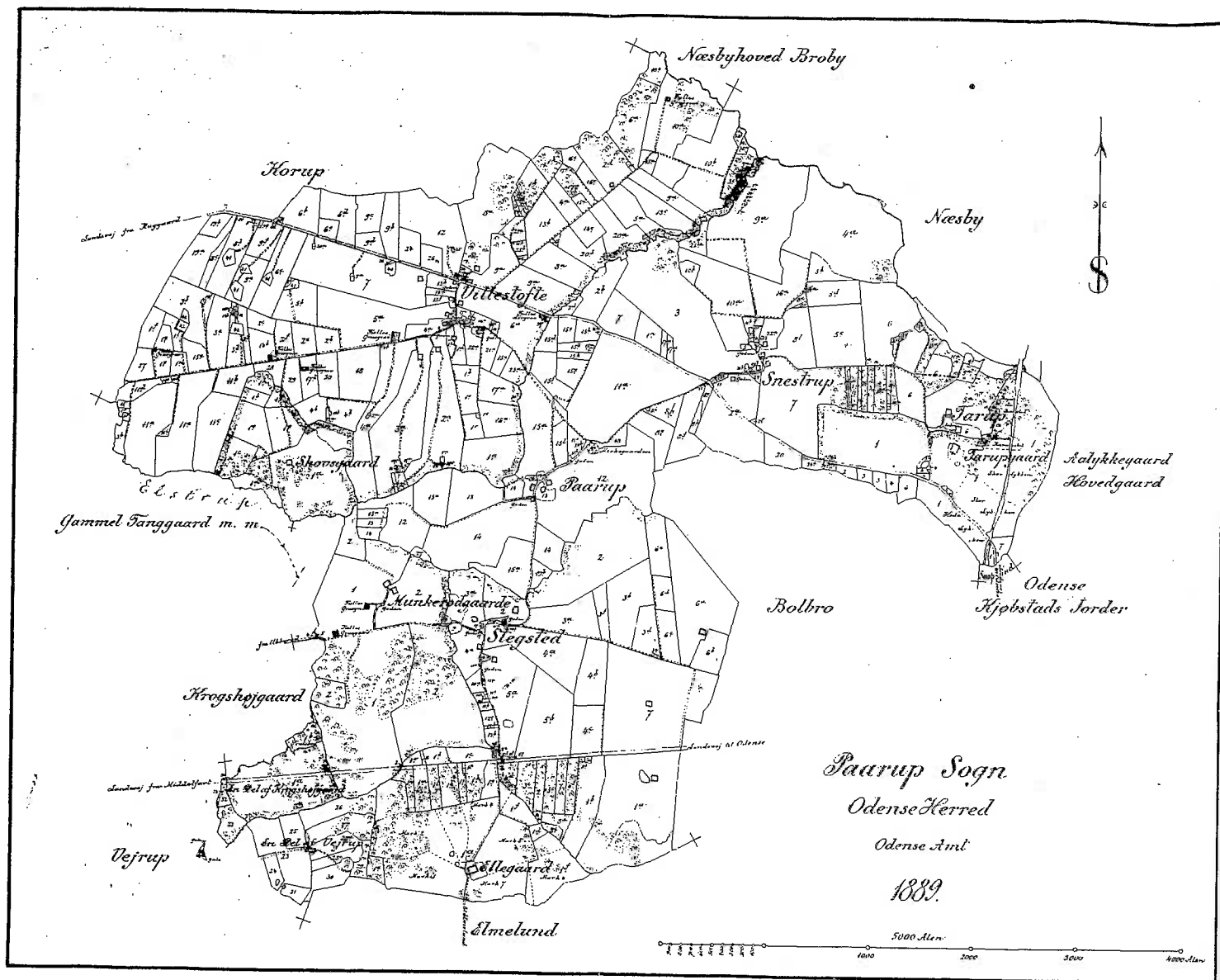
Paarup lokalhistoriske Arkiv har hjulpet med fremskaffelse af billedmateriale

*

Paarup Foreningen takker alle, der har deltaget i arbejdet med dette hæfte og dem, der har støttet os økonomisk.

På Paarup Foreningens vegne

Bent Vesterled
formand

PAARUP FORENINGEN

-aktive borgere i lokalområdet

Pris kr. 30,-